

preventie op andere terreinen zoals werk & inkomen, meedoen, jeugd & onderwijs, veiligheid en leefbaarheid vallen onder de reikwijdte van dit plan.

Aan de hand van de eerder opgestelde contourenschets trekken we conclusies waar we staan met preventie in Deventer. In het preventieplan hebben de definitie van preventie gewijzigd, zijn we van drie nieuwe doelstellingen uitgegaan en hebben we een extra thema toegevoegd aan de 7 reeds geformuleerde thema's.

We geven in het plan op een pragmatische wijze en vanuit een positieve invalshoek aan hoe we in Deventer de komende jaren verder willen inzetten op preventie binnen het sociale domein. Het preventieplan biedt voor de vijf programma's een integrale kapstok waaraan ieder programma haar preventie-activiteiten kan ophangen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met het opstellen van het Preventieplan Sociaal Domein wil de gemeente Deventer een toekomstbestendige koers uitzetten waarin we samen met partners en bewoners uitvoering geven aan preventie met als doel om bestaanszekerheid te herstellen, kansgelijkheid te vergroten en gezond leven gemakkelijker te maken. We willen daarmee de sociale basis verstevigen en het alledaagse leven versterken, zodat inwoners van de gemeente Deventer een gezond, veilig en gelukkig leven kunnen leiden.

Kader

Landelijke en regionale kaders:

- * Nationaal preventieakkoord (2018)
- * Regiovisie Midden-IJssel inzake Salland United (2020)
- * VNG propositie 'De winst van het sociaal domein' (2021)
- * Coalitieakkoord kabinet 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2022)
- * Integraal Zorg Akkoord (2022)
- * Gezond en Actief Leven Akkoord (2023)

Lokale kaders:

- * Bestuursakkoord Dichtbij, Bevlogen en Betrokken 2022-2026
- * Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving (2016)
- * Verbindend kader sociaal domein 2019-2022
- * Deventer Gezondheidsnota 2019-2022
- * Sportbeleid 2019-2022 + Beleidskader Samen sporten maakt sterker
- * Beleidskader mantelzorg- en vrijwilligersbeleid
- * Inzet op maat (2020) + inzet op ondersteuning en geldzorgen
- * Van Wieg naar Werk 5.0
- * Omgevingsvisie Deventer 2019
- * Meerjarenbeleidsplan veiligheid 2020-2023

Betrokken partijen en participatie

Het Preventieplan Sociaal Domein en de contourenschets die hieraan vooraf ging, zijn tot stand gekomen met medewerking van inwoners (Digipanel), betrokken partners uit het veld en gemeenteraad. Verder is de Adviesraad Sociaal Domein Deventer gevraagd om advies uit te brengen over het plan.

Argumenten voor en tegen

Voor:

- Het preventieplan biedt voor vijf programma's een integrale kapstok waaraan ieder programma haar preventie-activiteiten kan ophangen.
- In het preventieplan staan samenhang, integraliteit, prioritering en focus centraal.
- Het loont om te investeren in preventie.
- Met de komst van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt de noodzaak tot het maken van preventief en integraal beleid nog eens extra benadrukt teneinde gezond leven voor inwoners makkelijker te maken.

Tegen:

- De baten van preventie zullen waarschijnlijk niet in alle gevallen toevallen aan de gemeente; het is goed mogelijk dat de positieve effecten van de gemeentelijke preventie-activiteiten binnen andere domeinen landen, zoals in de Wlz.

Financiële consequenties en dekking

De activiteiten uit het Preventieplan Sociaal Domein worden gedekt vanuit de bestaande financiële kaders van de betreffende programma's (Werk&Inkomen, Jeugd&Onderwijs, Meedoen, Veiligheid en Leefomgeving).

Openbaarmaking en communicatie

Het Preventieplan Sociaal Domein is openbaar nadat het college de stukken aan de raad heeft aangeboden.

Aanpak en uitvoering

Met dit Preventieplan stelt de raad vast welke inhoudelijke doelstellingen we nastreven en langs welke versterkende preventielijnen we die de komende jaren gaan uitwerken. Dat doen we met behulp van de middelen die in de meerjarenbegroting al door de raad beschikbaar zijn gesteld. Jaarlijks monitort de interne preventie-werkgroep de acties uit het preventieplan en via de monitor sociaal domein geven we inzicht in de bereikte resultaten. Dat geeft de raad tevens de mogelijkheid om desgewenst bij te kunnen sturen.

De interne preventie-werkgroep zal zich naast de voortgang van de preventie-doelstellingen tevens bezighouden randvoorwaardelijke onderwerpen zoals communicatie en financiën. Verder zal de werkgroep erop toezien dat de gemeente inwoners en partners betreft bij de vormgeving van preventieve activiteiten en op welke wijze dat gebeurt. De werkgroep zal een planning opstellen om alle hierboven genoemde acties en maatregelen door te voeren en in gemeentelijk beleid in te bedden. Tot slot zal minimaal 1 keer per jaar een bijeenkomst worden georganiseerd op het gebied van preventie in het sociaal domein, waarbij een aantal externe partners (zoals professionals, overige deskundigen en studenten/lectoren van Saxion) en inwoners zullen worden betrokken.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : preventieplan sociaal domein
Portefeuillehouder : Wethouder De Geest,
Voorstelnummer : 2022-1064
Datum B en W besluit : 7-03-2023
Team : DEV-BLD

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de gemeente Deventer geïnvesteerd in het sociaal domein door de decentralisaties dichtbij inwoners en vanuit de vragen van inwoners vorm te geven. Inwoners zijn in toenemende mate tevreden én de kosten stijgen minder hard dan elders in het zorgstelsel. Het gaat om jongeren met een licht verstandelijke beperking, tot ouderen met dementie. Van ouders met zorgen over een verslaafde puber tot mantelzorgers die overbelast dreigen te raken. We helpen inwoners wanneer dat nodig is, vaak even, en soms structureel. Op die manier kunnen mensen in een kwetsbare positie altijd op ons rekenen en zorgen we ervoor dat de samenleving als geheel gezonder en gelukkiger wordt dan ze nu is. Daarbij zien we voor de komende jaren een aantal uitdagingen in het sociaal domein: het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het makkelijker maken van gezond leven. Met het Preventieplan Sociaal Domein wil Deventer een koers uitzetten waarin we samen met partners en bewoners uitvoering geven aan preventie. Met de inzet op preventie maken we binnen het sociale domein de beweging naar “de voorkant”: het voorkomen van. Het Preventieplan hangt enerzijds nauw samen met de geactualiseerde gezondheidsnota. Anderzijds reikt dit Preventieplan verder dan alleen het thema gezondheid: ook preventie op andere terreinen zoals werk & inkomen, meedoen, jeugd & onderwijs, veiligheid en leefbaarheid vallen onder de reikwijdte van dit plan.

Aan de hand van de eerder opgestelde contourenschets trekken we conclusies waar we staan met preventie in Deventer. In het preventieplan hebben de definitie van preventie gewijzigd, zijn we van drie nieuwe doelstellingen uitgegaan en hebben we een extra thema toegevoegd aan de 7 reeds geformuleerde thema's.

We geven in het plan op een pragmatische wijze en vanuit een positieve invalshoek aan hoe we in Deventer de komende jaren verder willen inzetten op preventie binnen het sociale domein. Het preventieplan biedt voor de vijf programma's een integrale kapstok waaraan ieder programma haar preventie-activiteiten kan ophangen.

Raadsvoorstel

Het Preventieplan Sociaal Domein vast te stellen

Kern raadsvoorstel

Het Preventieplan Sociaal Domein vast te stellen, welke de versterkende preventielijnen en aanpak weergeeft.

Het Preventieplan stelt niet zozeer een nieuwe aanpak voor, want Deventer heeft de afgelopen jaren een goede infrastructuur opgebouwd waar volop geïnvesteerd wordt in preventie. Doel is om meer vanuit samenhang en vanuit versterkende preventielijnen ons te richten op de grote maatschappelijke opgaven in het sociale domein waar we nu mee te maken hebben.

Beoogd resultaat

Met het opstellen van het Preventieplan Sociaal Domein wil de gemeente Deventer een toekomstbestendige koers uitzetten waarin we samen met partners en bewoners uitvoering geven aan preventie met als doel om bestaanszekerheid te herstellen, kansengelijkheid te vergroten en gezond leven gemakkelijker te maken. We willen daarmee de sociale basis verstevigen en het alledaagse leven versterken, zodat inwoners van de gemeente Deventer een gezond, veilig en gelukkig leven kunnen

leiden.

Kader

Landelijke en regionale kaders:

- * Nationaal preventieakkoord (2018)
- * Regiovisie Midden-IJssel inzake Salland United (2020)
- * VNG propositie 'De winst van het sociaal domein' (2021)
- * Coalitieakkoord kabinet 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2022)
- * Integraal Zorg Akkoord (2022)
- * Gezond en Actief Leven Akkoord (2023)

Lokale kaders:

- * Bestuursakkoord Dichtbij, Bevlogen en Betrokken 2022-2026
- * Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving (2016)
- * Verbindend kader sociaal domein 2019-2022
- * Deventer Gezondheidsnota 2019-2022
- * Sportbeleid 2019-2022 + Beleidskader Samen sporten maakt sterker
- * Inzet op maat (2020) + inzet op ondersteuning en geldzorgen
- * Van Wieg naar Werk 5.0
- * Omgevingsvisie Deventer 2019
- * Meerjarenbeleidsplan veiligheid 2020-2023

Argumenten ten behoeve van de raad

Voor:

- Het preventieplan biedt voor vijf programma's een integrale kapstok waaraan ieder programma haar preventie-activiteiten kan ophangen.
- In het preventieplan staan samenhang, integraliteit, prioritering en focus centraal.
- Het loont om te investeren in preventie.
- Met de komst van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt de noodzaak tot het maken van preventief en integraal beleid nog eens extra benadrukt teneinde gezond leven voor inwoners makkelijker te maken.

Tegen:

- De baten van preventie zullen waarschijnlijk niet in alle gevallen toevallen aan de gemeente; het is goed mogelijk dat de positieve effecten van de gemeentelijke preventie-activiteiten binnen andere domeinen landen, zoals in de Wlz.

Betrokken partijen en participatie

Het Preventieplan Sociaal Domein en de contourenschets die hieraan vooraf ging, zijn tot stand gekomen met medewerking van inwoners (Digipanel) en betrokken partners uit het veld.

Verder is de Adviesraad Sociaal Domein Deventer gevraagd om advies uit te brengen over het plan.

Financiële consequenties

De activiteiten uit het Preventieplan Sociaal Domein worden gedekt vanuit de bestaande financiële kaders van de betreffende programma's (Werk&Inkomen, Jeugd&Onderwijs, Meedoen, Veiligheid en Leefomgeving).

Betrokkenheid raad

Uw raad heeft vlak voor de zomer van 2022 input meegegeven voor de Contourenschets Preventie Sociaal Domein. In de raadsmededeling behorende bij de contourenschets is aangegeven dat het Preventieplan Sociaal Domein aan uw raad ter vaststelling wordt aangeboden. Uw raad wordt in het vervolg via de Monitor

Sociaal Domein op de hoogte gehouden mbt de bereikte resultaten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : preventieplan sociaal domein
Voorstelnummer : 2022-1064
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 7-03-2023, nummer 2022-1064

BESLUIT

Het Preventieplan Sociaal Domein vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

februari 2023

Preventieplan Sociaal domein

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Waarom een Preventieplan Sociaal Domein?	5
Contourenschets	6
Evaluatie huidige aanpak	6
Rol en samenwerking van partners en inwoners	7
Definitie preventie	7
Ambitie preventie	8
Overkoepelende thema's op het gebied van preventie	9
Preventiedoelstellingen	10
Doelstelling 1	10
Doelstelling 2	11
Doelstelling 3	12
Versterkende preventielijnen	13
1	14-15
2	15-17
3	18-19
4	20
5	21-22
Van plan naar uitvoering	23

Voorwoord

Clichés zijn vaak gewoon waar. Dat geldt ook voor het gezegde ‘voorkómen is beter dan genezen’. Niet voor niets is dat de basisgedachte voor ons preventiebeleid in Deventer.

Door ergens vroeg bij te zijn en daarin te investeren, kun je erger voorkomen. Investeren in preventie kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door een gezonde leefstijl te stimuleren, door jongeren te leren om bewust te kiezen voor een opleiding die hen later makkelijker aan een baan helpt of door een zo groen mogelijke leefomgeving te creëren. Dit zijn enkele voorbeelden van (investeren in) preventie, maar in Deventer kennen we veel goede voorbeelden die binnen het sociaal domein en in onze leefomgeving een preventieve werking hebben.

In Deventer doet en telt namelijk iedereen mee. Daarom vinden we het belangrijk dat iedereen ook daadwerkelijk mee kán doen, ieder op haar of zijn eigen manier en naar eigen kunnen. Mensen die ondersteuning en zorg nodig hebben, kunnen uiteraard op ons rekenen. We zorgen er ook voor dat mensen zichzelf beter kunnen redden. In Deventer voeren we al veel activiteiten uit als het om preventie gaat. In aanloop naar dit plan hebben we in kaart gebracht welke preventie-activiteiten de gemeente mogelijk maakt. Samen met vergelijkbare initiatieven van bewoners en maatschappelijke organisaties komen we al snel uit op meer dan 100 activiteiten.

We willen preventie benaderen vanuit een positieve insteek en vanuit de mogelijkheden en kansen die het biedt. Daarbij sluiten we aan bij de goede infrastructuur die we vanuit onze Deventer samenleving hebben. Het is daarbij niet zozeer de opgave om méér activiteiten te organiseren, maar het is de kunst om van elkaar te weten wat de ander doet en om elkaar weten te vinden en aan te vullen. Door samen te doen, leren we van elkaar en wordt vanzelf in de praktijk (of met behulp van wetenschappelijke inzichten) duidelijk wat wel of niet werkt.

Werken aan preventie doen we samen met de inwoners van Deventer en met relevante partijen uit het veld. Hierbij is het belangrijk om elkaar te ontmoeten. Zowel formeel als informeel. Ook vertrouwen we op de kennis en kunde van professionals, overige deskundigen en vrijwilligersorganisaties. Zij spreken veel mensen, signaleren in een vroeg stadium en verwijzen zo nodig door naar de juiste plek.

Met het Preventieplan Sociaal Domein wil het college van burgemeester en wethouders een koers uitzetten waarin we samen met partners en bewoners eventuele problemen voorkomen. Met de inzet op preventie maken we binnen het sociaal domein de beweging naar 'de voorkant': het voorkómen van. Het Preventieplan hangt enerzijds nauw samen met de vernieuwde

gezondheidsnota. Anderzijds reikt dit Preventieplan verder dan alleen het thema 'gezondheid': ook preventie op andere vlakken, als 'werk en inkomen', 'meedoen', 'jeugd en onderwijs', 'veiligheid en leefbaarheid' vallen onder de reikwijdte van dit plan.

Aan de hand van de eerder opgestelde contourenschets trekken we conclusies waar we staan met preventie in Deventer. Daarnaast geven we op een duidelijke manier aan hoe we in Deventer de komende jaren verder willen inzetten op preventie binnen het sociaal domein. Hierbij staan integraliteit, prioritering en focus centraal.

De basis voor een kansrijke, vitale en toekomst van onze stad en dorpen, ligt hier voor u. Hiermee willen we onze inwoners, professionals, vrijwilligers, ondernemers, verenigingen en maatschappelijk organisaties stimuleren om samen te werken op het gebied van preventie.

Rob de Geest

Wethouder Gezondheid en Sport, Mantelzorg en Vrijwilligers

Waarom een Preventieplan Sociaal Domein?

De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in het sociaal domein door de decentralisaties dichtbij inwoners en vanuit de vragen van inwoners vorm te geven. Inwoners zijn in toenemende mate tevreden én de kosten stijgen minder hard dan elders in het zorgstelsel¹. Het gaat om jongeren met een licht verstandelijke beperking tot ouderen met dementie. Van ouders met zorgen over een verslaafde puber tot mantelzorgers die overbelast dreigen te raken.

We helpen inwoners wanneer dat nodig is. Vaak even, soms structureel. We werken eraan onze informatie aan inwoners begrijpelijk te maken en proberen regelingen zo eenvoudig mogelijk te maken. Op die manier kunnen mensen in een kwetsbare positie altijd op ons rekenen en zorgen we ervoor dat de samenleving als geheel gezonder en gelukkiger wordt dan ze nu is.

---

¹ Ontleend uit de prepositie van de VNG aan het nieuwe kabinet: 'De winst van het sociaal domein'.

Voor de komende jaren zien we een aantal uitdagingen: het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het makkelijker maken van gezond leven. Het zijn grote opgaven, die sterk met elkaar samenhangen en hiermee pakken we de onderliggende oorzaken van problematiek aan. Met de komst van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt de noodzaak tot het maken van preventief en compleet beleid nog eens extra benadrukt om gezond leven voor inwoners makkelijker te maken.

Met het preventieplan willen we oorzaken aanpakken en willen we de sociale basis van het sociaal domein verstevigen. Het preventieplan biedt voor de vijf programma's² een complete kapstok waaraan ieder programma haar preventie-activiteiten kan ophangen. Op die manier zorgen we ervoor dat inwoners van de gemeente Deventer een gezond, veilig en gelukkig leven kunnen leiden.

---

² Daarbij gaat het om de volgende vijf programma's: Meedoen, Werk en Inkomen, Jeugd en Onderwijs, Veiligheid en Leefomgeving.

Contourenschets

In aanloop naar dit definitieve preventieplan is een contourenschets opgesteld waarin op hoofdlijnen is aangegeven hoe het Preventieplan Sociaal Domein eruit gaat zien. Dit hebben we gedaan door het benoemen van een aantal contouren. Dit zijn feitelijk de opgaven waar we binnen het onderwerp 'preventie binnen het sociaal domein' mee te maken hebben. Daarnaast is ook een aantal dilemma's benoemd waar we in de verdere uitwerking van het onderwerp 'preventie' rekening mee moesten houden.

In de contourenschets hebben we bovendien stilgestaan bij de ambitie die we hebben op het gebied van preventie en welke doelstellingen we daarin willen nastreven. Ook is aangegeven wat we onder het begrip 'preventie' verstaan en welke thema's we hierin onderscheiden.

Evaluatie huidige aanpak

Op basis van de contourenschets en de eerder gehouden inventarisatie van preventie-activiteiten die de gemeente betaalt en die externe partners uitvoeren, kunnen we de volgende conclusies trekken:

1. Er gebeuren al veel goede dingen op het gebied van preventie: er zijn meer dan 100 activiteiten die preventie-activiteiten zijn en die bewezen effectief zijn of op een andere manier waarde toevoegen aan (het welzijn van) onze inwoners.
2. Er vallen - in vergelijking tot andere preventieplannen van andere gemeenten - geen beleidsmatige gaten. Alle programma's voeren preventie-activiteiten uit die bijdragen aan onze preventiedoelstellingen.
3. We bedienen alle leeftijds- en doelgroepen met onze preventie-activiteiten; van jong tot oud en alles wat daartussen zit.
4. Onze gemeentelijke preventie-activiteiten zien vooral toe op universele en selectieve preventie³, wat verklaarbaar is door de positie en taken die een gemeente heeft.
5. De gemeente betaalt preventie-activiteiten met incidentele middelen en structurele middelen. Hierbij is het uitgangspunt om initiatieven die 'werken' zo veel mogelijk structureel van opzet en financiering te maken.

---

³ Universele preventie betekent: preventie gericht op alle inwoners en doelgroepen. Selectieve preventie houdt in: preventie gericht op doelgroepen met een verhoogd risico. Tot slot bestaat er ook geïndiceerde preventie: dit is preventie gericht op doelgroepen met een verhoogd risico en waar bepaalde problemen soms al spelen.

Rol en samenwerking van partners en inwoners

Zowel bij de totstandkoming van de contourenschets als bij dit plan is de rol van partners en inwoners erg belangrijk geweest. Zo is het Digipanel bevroegd en zijn er meerdere bijeenkomsten geweest met partners waarin zij input leverden voor de inhoud van de plannen. Wij vinden dit belangrijk, omdat we SAMEN met inwoners en partners het verschil kunnen maken als we preventief willen werken binnen het sociaal domein. De wens om SAMEN te DOEN komt nadrukkelijk vanuit de organisaties die op enigerlei wijze werkzaam zijn binnen het sociaal domein.

Definitie preventie

Definitie preventie:

‘Het bevorderen en stimuleren van en investeren in de mogelijkheden, kansen en talenten van mensen, waarbij aangesloten wordt bij wat mensen zelf willen en belangrijk vinden met als doel zelfregie, veerkracht en welbevinden van onze inwoners te vergroten.’

Vanuit de betrokken organisaties is de wens naar voren gebracht om preventie niet alleen te benaderen vanuit het voorkomen van problemen. Liever zou men zien dat er positief beleid wordt geformuleerd dat uitgaat van mogelijkheden en niet van belemmeringen. Het helpt namelijk niet als we beleid opstellen waarin we zaken problematiseren en mensen dingen gaan opleggen of verbieden. Om die reden sluiten we aan bij het gedachtegoed van Machteld Huber en haar visie op ‘positieve gezondheid’. Daarbij geldt overigens allerm minst dat preventie alleen maar zou draaien om gezondheid. Thema’s als ‘zelfregie’, ‘veerkracht’ en ‘welbevinden’ zijn hierin juist leidend. Daarom sluiten we ook aan bij de methodiek van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (van zz naar gg).

Ambitie preventie

In Deventer willen we preventie vanuit een positieve insteek bevorderen, stimuleren en hierop investeren vanuit deze gedachte:

'Deventer inwoners versterken zichzelf en elkaar, doen iets voor een ander en doen naar eigen vermogen mee. Iedereen doet ertoe! Onze inwoners willen zelf verantwoordelijk zijn voor het vinden van hun eigen oplossingen. Ondersteuning en begeleiding richting werk of school maakt het mogelijk dat mensen economisch zelfstandig worden en bestaanszekerheid wordt gecreëerd.

We nemen stress en belemmeringen weg en bouwen aan kansengelijkheid, vertrouwen en perspectief, waarbij er ruimte is voor talent en eigen ideeën. We stimuleren de eigen regie, zelfredzaamheid en sluiten aan bij het doen-vermogen van de Deventer inwoners.

Hiermee willen we de veerkracht, algemene gezondheid (fysiek en mentaal) en deelname aan de samenleving bevorderen. Het aanbod van voorzieningen om elkaar te ontmoeten speelt daarbij een belangrijke rol, evenals een toegankelijke en veilige en klimaatbestendige omgeving om in te leven.'

Overkoepelende thema's op het gebied van preventie

Ten opzichte van de contourenschets is er een extra onderwerp aan de lijst met overkoepelende thema's toegevoegd, namelijk 'kansengelijkheid'. Hoewel kansengelijkheid al genoemd was in onze gemeentelijke ambitie op het gebied van preventie, ontbrak het onderwerp nog in onze overkoepelende thema's en binnen onze preventiedoestellingen.

We onderscheiden binnen het sociaal domein de volgende thema's op het gebied van preventie:

1. Bestaanszekerheid
2. Passende daginvulling
3. Vitale/veerkrachtige inwoners
4. Zelfregie
5. Versterkende sociale netwerken
6. Kansengelijkheid
7. Sterke voorzieningen in de stad/buurt
8. Toegankelijke en veilige leefomgeving

Tijdens sessies met de gemeenteraad en Adviesraad Sociaal Domein Deventer is geïnventariseerd aan welke thema's men voorrang gaf. Hieruit kwam bestaanszekerheid naar voren. Bij de uitwerking van dit preventieplan werd onder andere samen met de betrokken partners geconstateerd dat deze voorrang geen invloed zou moeten hebben op de manier waarop wij preventie de komende jaren in Deventer verder gaan vormgeven. Immers, alle thema's zijn van belang bij het investeren in preventie. Als we één thema voorrang zouden geven, zouden we de andere onderwerpen tekortdoen. Bovendien kan per wijk en per doelgroep verschillen welke thema's extra aandacht nodig hebben. Deze constatering maakte daarmee ook duidelijk dat we binnen het Preventieplan Sociaal Domein er ook niet voor kiezen om bepaalde doelgroepen of wijken voorrang te geven. Per programma zijn de 'opgaven' in beeld waarop preventie kan worden ingezet en wordt maatwerk afhankelijk van de doelgroep en per wijk geboden. De thema's zullen als indicator worden meegenomen bij de monitoring van de preventiedoelstellingen (zie hierna).

Preventiedoelstellingen

Het is van belang om ons vanuit preventie te richten op de grote maatschappelijke opgaven die we zien in het sociaal domein: bestaanszekerheid herstellen, kanselijkheid vergroten en gezond leven makkelijker maken. We benaderen die preventiethema's vanuit samenhang en komen tot de volgende (vernieuwde) preventiedoelstellingen⁴.

---

⁴ De doelstellingen vanuit de contourenschets zijn samengevoegd binnen deze drie nieuwe preventiedoelstellingen. Met de nieuwe preventiedoelstellingen sluiten we ook aan bij de propositie 'De winst van het sociaal domein' die door de VNG namens gemeenten is opgesteld en is aangeboden aan het nieuwe kabinet. De oude preventiedoelstellingen zullen samen met de preventiethema's worden meegenomen als indicatoren bij de monitoring van de vernieuwde doelstellingen.

Doelstelling 1: In 2026 hebben we een positieve bijdrage geleverd aan het herstellen van de bestaanszekerheid van onze inwoners

Bestaanszekerheid bieden betekent dat we de basisvoorwaarden op orde moeten brengen: de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, de zekerheid van werk en van mee kunnen doen in de samenleving. Maar ook de zekerheid van een dak boven je hoofd in een geschikte en betaalbare woning. En in een veilige en prettige (leef)omgeving, met snelle en toegankelijke en stress-sensitieve dienstverlening in situaties die de veiligheid bedreigen. Niet voor niets is het herstellen van bestaanszekerheid als eerste doelstelling genoemd. Bestaanszekerheid is de basis om meedoen mogelijk te kunnen maken (gelijk aan de piramide van Maslow⁵). In Deventer bieden de beleidskaders 'Inzet op maat' en 'Inzet op ondersteuning en geldzorgen' concrete handvatten wat we (willen) doen om bestaanszekerheid te herstellen.

---

⁵ De piramide van Maslow laat zien dat mensen basisbehoeften hebben, en dat bepaalde behoeften pas optreden als een andere behoefte vervuld is. Door steeds meer behoeften te vervullen, wordt de behoefte top bereikt. Hierdoor krijgt het model de vorm van een piramide.

Doelstelling 2: In 2026 hebben we de kansengelijkheid van onze inwoners vergroot

Kansengelijkheid vergroten, vraagt ongelijk investeren en structurele oorzaken aanpakken. Niet iedereen heeft ondersteuning vanuit de gemeente nodig voor een goede uitgangspositie in de samenleving. We leggen de focus dan ook op die (groepen) inwoners die ons het hardste nodig hebben, omdat hun kansen op het gebied van gezondheid, talentontwikkeling of inzet op de arbeidsmarkt niet altijd vanzelfsprekend zijn. Om die reden geeft de gemeente Deventer uitvoering aan de landelijke Gelijke Kansen Alliantie.

Investeren in kansengelijkheid is ook investeren in het onderwijs. Goed onderwijs biedt integrale en inclusieve basisvoorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Zo zijn integrale kindcentra en passend onderwijs belangrijk bij wat we meegeven aan de volwassenen van de toekomst en zo stond de Deventer Onderwijsconferentie in 2022 in het teken van 'gelijke kansen'. Tijdens deze conferentie benadrukte Louise Elffers (lector aan de Hogeschool van Amsterdam) dat kansengelijkheid in het onderwijs een breed gedeeld ideaal is, maar dat de wijze waarop daar invulling aan wordt gegeven zeer divers is. Elffers geeft aan dat het onderwijs zelf als grote (on)gelijkmaker fungeert binnen haar eigen sector. Hier is nog veel winst te behalen⁶.

⁶ Elffers benoemt tien verbeterpunten: koester de kwaliteiten van het publieke onderwijsbestel, investeer meer in leerlingen die de school het hardste nodig hebben, doorbreek het plafond van lage verwachtingen, laat kapitaal de leerkansen op school niet bepalen, vermijd de rol van vakkenvuller voor een ongelijke samenleving, zet schoolloopbanen niet op slot, maak van beroepsonderwijs een positieve keuze, stuur geen leerlingen ongekwalificeerd van school, weeg kansengelijkheid mee in alle onderwijsbeleid en tot slot wees het systeem.

In wijken en buurten werken we aan maatwerk door (buurt)voorzieningen, professionals en activiteiten te laten aansluiten bij specifieke behoeften van inwoners. Bij het vormgeven van maatwerk betrekken we zo veel mogelijk inwoners op een laagdrempelige manier. Door maatwerk in de sociale basisinfrastructuur te bieden, gaan we kansenongelijkheid tegen.

Daarnaast dragen we als Deventer Regenboogstad actief uit dat gelijkwaardigheid en gelijke behandeling voor alle inwoners van Deventer een basiswaarde is. De opdracht voor onderwijs, sociaal domein en werkgevers is om het onderwijs en het pad naar de arbeidsmarkt inclusiever te maken. Om kinderen en jongeren te kunnen bieden wat zij nodig hebben om hun weg te vinden in onze samenleving. In Deventer wordt binnen het beleidskader 'Van Wieg naar Werk' vorm en inhoud gegeven aan kansengelijkheid en worden onderwerpen belicht als 'Voor en Vroegschoolse Educatie', Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)/leerplicht, onderwijshuisvesting, inzet van (specialistische) jeugdhulp, enzovoort.

Doelstelling 3: In 2026 is gezond leven makkelijker gemaakt

De Deventer samenleving is niet zo gezond als deze zou kunnen zijn. De gezondheid is af te meten aan de mate waarin onze inwoners een gezond en gelukkig leven leiden, en er zijn veel factoren die daarop van invloed zijn in de leefomgeving van onze inwoners. Zowel negatief, maar vooral positief in de mate van kwaliteit van leven, de economie, productiviteit en het voorkomen van zorg. Die samenhang van inzet stimuleren we met een gezondheidsvisie en een brede investering in gezondheidsbevordering.

De door de gemeenteraad vastgestelde 'Deventer Gezondheidsnota' en het beleidskader 'Samen sporten maakt sterker' vormen hierin een belangrijke basis, maar denk ook aan de implementatie van de Omgevingsvisie binnen het sociaal domein. Ten aanzien van veiligheid en leefomgeving hebben we hier respectievelijk vanuit het Meerjarenbeleidsplan veiligheid en het Uitvoeringsprogramma visie Leefomgeving aandacht voor.

Meer concreet betekent dit onder meer dat het niet uit zou mogen maken in welke wijk mensen wonen en kinderen opgroeien om gezonder te leven. Om gelijke kansen te bevorderen willen we sociaal-economische gezondheidsverschillen opheffen.

Versterkende preventielijnen

Om deze samenhangende doelstellingen te kunnen realiseren zullen we onze inzet richten op een aantal versterkende preventielijnen:

- 1. Het behouden, versterken (1+1=3), stroomlijnen en borgen van activiteiten.**
- 2. Het organiseren van preventie vanuit een integrale aanpak.**
- 3. Het uitvoering geven aan preventie vanuit een wijkgerichte inzet.**
- 4. Interventies op gebied van preventie zijn bewezen effectief.**
- 5. Het monitoren van effecten van de ingezette interventies en preventiedoelstellingen.**

Daarnaast is uit verschillende werksessies een aantal aandachtspunten naar voren gebracht:

- Keuzes maken kan ook betekenen dat we op bepaalde thema's, doelgroepen of wijken/buurtten minder inzet plegen zonder bepaalde wijken/groepen op voorhand uit te sluiten. Hoe gaan we hiermee om en welke criteria hanteren we hiervoor?
- Het betrekken van de doelgroep en ervaringsdeskundigen bij het maken van keuzes op het gebied van preventie blijft lastig. Hoe kunnen we dicht bij de inwoners blijven?
- Voorkomen van problematiek betekent niet dat de regie van inwoners overgenomen wordt (betutteling). Hoe maken we het aanbod passend voor de inwoners?
- Door de grote hoeveelheid aan inspanningen, activiteiten en initiatieven is het voor professionals soms lastig om te weten wat het aanbod is en naar wie zij kunnen doorverwijzen. Hoe zorgen we ervoor dat de lijnen tussen organisaties onderling kort blijven?
- Het opzetten van een complete aanpak vereist samenwerking, waarbij organisaties ook hun blik naar buiten gericht moeten hebben. Hoe voorkomen we dat organisaties op hun eigen eiland blijven zitten?

Deze aandachtspunten zijn vervolgens - samen met de versterkende preventielijnen - besproken in sessies die na de zomer met collega's, externe partners, de raad en het college zijn gehouden. De uitkomsten van deze gesprekken zijn in dit plan verwerkt.

1. Behouden, versterken (1+1=3), stroomlijnen en borgen van activiteiten

We gaan bestaande of nieuwe initiatieven versterken waar dit nodig is vanwege de schaalgrootte, positieve effecten of omdat we juist willen experimenteren/vernieuwen. We willen voorkomen dat activiteiten elkaar overlappen en willen juist bewerkstelligen dat activiteiten op elkaar aansluiten. Tot slot worden initiatieven zo veel mogelijk meerjarig geborgd. Dit vergroot de continuïteit en draagt bij aan onderling vertrouwen en voorspelbaarheid voor zowel gemeente, organisaties als inwoners.

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- Voor preventie wordt geen blauwdruk over de stad uitgerold. Er vindt dus geen uitsluiting of bevoordeling van doelgroepen, thema's of wijken plaats. Vanuit de diverse programma's worden preventie-activiteiten gesubsidieerd, waarbij we vooral willen inzetten op behoud en versterking van die activiteiten.

Per programma zijn er speerpunten op de diverse beleidsterreinen benoemd, zodat per doelgroep, thema of wijk maatwerk op het gebied van preventie kan worden geboden. We hanteren dus geen speciale (stedelijke) criteria waarop we als gemeente wel of niet willen inzetten.

- We willen/moeten beter van elkaar (intern en extern) weten wat we doen. Daarnaast kunnen we van en met elkaar leren hoe we de dingen (anders en beter) kunnen doen. Dit kunnen we bereiken door het regelmatig organiseren van (thema)bijeenkomsten op het gebied van preventie. De gemeente ondersteunt dit, maar ook partners kunnen de rol van organiserende partij op zich nemen. Dit gebeurt bijvoorbeeld al vanuit het netwerk 'Samen gezond in Deventer'⁷. Het blijkt dat dit soort bijeenkomsten - naast het feit dat ze zeer informatief zijn - ook helpen in het elkaar leren kennen, maar ook om bepaalde ervaringen te delen en uit te wisselen wat hierin wel of niet werkt. Op deze manier weten mensen en organisaties elkaar sneller en beter te vinden, wat de onderlinge samenwerking ten goede komt en waardoor de inwoners van Deventer beter bediend worden.

⁷ Stedelijk/regionaal zijn er nog veel meer netwerken actief zoals het Netwerk Informele Zorg Deventer, Salland United, Itegeneenzaamheid, Platform Wonen, Welzijn en Zorg.

- Als organisaties of inwoners zelf met ideeën komen, moeten we dit als gemeente omarmen en begeleiden, mits passend binnen de door de raad vastgestelde kaders (wat betreft financiën en beleid) en passend binnen de maatschappelijke doelen. Dit sluit bovendien mooi aan bij de bottom-up beweging die we vanuit de samenleving willen creëren en dient daarmee als leidend principe voor onze gemeentelijke werkwijze op het gebied van preventie. De Voor Elkaar Teams ondersteunen daarin inwoners die daar al duidelijke ideeën over hebben, maar ook inwoners die daar nog een steuntje voor in de rug kunnen gebruiken. Daar waar de gemeente niet rechtstreeks kan ondersteunen, verwijst de gemeente door naar andere organisaties/instanties.
- Ook in praktische zin kan de gemeente de samenwerking tussen partijen bevorderen onder meer in de vorm van het bieden van gezamenlijke huisvesting. Dit gebeurt bijvoorbeeld al bij de Speelgoed- en Kledingbank. Op die manier kunnen partijen elkaar en de activiteiten die ze uitvoeren, versterken (1+1=3).
- Om ervoor te zorgen dat de programma's uit het sociaal domein beter van elkaar weten wat er gebeurt op het gebied van preventie, wordt een werkgroep van beleidsadviseurs met ingang van 2023 in het leven geroepen. In deze werkgroep vertelt men elkaar welke initiatieven/projecten/subsidies vanuit de verschillende programma's op het gebied van preventie spelen en brengt men focus aan door goed te kijken of we de juiste dingen met elkaar doen op het gebied van preventie. De werkgroep gaat aan de slag met het stroomlijnen van activiteiten op inhoud en proces en bekijkt bijvoorbeeld welke activiteiten mogelijk samengevoegd kunnen worden, zodat er geen zaken dubbel gebeuren.

Daarnaast kunnen ook nieuwe, programma-overstijgende ideeën ontstaan, waarbij samenvoeging van budgetten tot de mogelijkheid behoort. Tot slot wordt besproken welke tijdelijke initiatieven blijvend gemaakt kunnen worden qua opzet en met langdurige inzet van middelen.

- We geven samen met onze partners uitvoering aan het Investeringsfonds Preventie. Hiervoor is in 2023, 2024 en 2025 geld beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen nieuwe initiatieven gesubsidieerd worden, maar het is ook mogelijk dat bestaande initiatieven met dit geld doorontwikkeld worden.
- Daarnaast wordt met de komst van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het bijbehorende financiële arrangement (brede SPUK-regeling) samen met gemeenten en zorgverzekeraars gewerkt aan het versterken van preventie, gezondheid en sociale basis. Er worden meerdere regelingen op het gebied gezondheid, sport en bewegen en cultuurdeelnemers gebundeld tot één specifieke uitkering. In gemeentelijke interne preventiewerkgroep zorgt ervoor dat deze brede SPUK-regeling aangevraagd en geïmplementeerd wordt.

2. Organiseren van preventie vanuit een samenhangende aanpak

Onder deze opgave willen we een samenhangende en gezamenlijke aanpak op het gebied van preventie vormgeven. We werken niet met allerlei losse projecten, maar er is sprake van een samenhangend geheel van interventies. Bundeling van geld uit meerdere programma's behoort tot de mogelijkheden, net als het verschuiven van geld vanuit verbetering naar preventie (onder andere bij overschotten en mits dit niet ten koste gaat van de inzet ter verbetering).

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- Om meer integraal te kunnen werken is het nodig om samen te werken. Nu zijn zaken vaak nog apart georganiseerd en gefinancierd vanuit verschillende programma's en in verschillende wijken. De gemeentelijke werkgroep die als uitwerking is opgenomen onder de vorige opgave gaat met deze samenwerking aan de slag. De werkgroep onderzoekt bij zowel nieuwe en als bestaande initiatieven in hoeverre bepaalde activiteiten en middelen gebundeld kunnen worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld al bij het project 'Verrijkte Schooldag'. Dit project is opgezet vanuit de beleidsterreinen sport, cultuur, gezondheid en onderwijs. Andere voorbeelden zijn de integrale jongerenaanpak en het projectplan 'Goede Voorzieningen in de buurt'.
- Partijen zien voor zichzelf vooral de uitdaging om boven het eigen (organisatie)belang uit te stijgen door het besef dat hun bestaansrecht wordt gerechtvaardigd door er te zijn voor de Deventer inwoners. Er zou veel meer de nadruk moeten komen op het feit dat organisaties SAMEN voor de inwoner aan het werk zijn. Bij beleidsontwikkeling moeten we daar rekening mee houden en ons afvragen wat de inwoner er precies aan heeft.
- De gemeente kan de samenwerking tussen partijen eveneens stimuleren door dit bijvoorbeeld op te nemen in de subsidievoorwaarden bij de uitvoering van een (gezamenlijk) project. Dit voorkomt dat organisaties te veel op hun eigen eiland blijven zitten⁸.

---

⁸ Dit dilemma werd door partijen zelf geschetst in de bijeenkomst die plaatsvond op 24 mei jl.

- Organisaties/professionals geven aan dat zij beter naar de inwoners moeten luisteren en vooral zonder oordeel. Niet te snel in de oplossing denken, maar eerst beginnen om gewoon naar de inwoner te luisteren.

Daarnaast moeten gemeente en professionals niet de verantwoordelijkheid van inwoners overnemen en een betuttelende houding aannemen, maar zouden moeten aansturen om het de inwoner vooral zelf te laten doen. Een verdere uitrol van de training zz-gg (van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag) zou daarbij een hulpmiddel kunnen zijn.

- De gemeente zou nog meer van de brugfunctie die organisaties richting inwoners hebben, gebruik kunnen maken. De gemeente probeert mensen te ondersteunen, maar er is soms (terecht) ook veel wantrouwen vanuit inwoners naar de gemeente/overheid. Denk bijvoorbeeld aan de toeslagenaffaire en de energiecrisis (gaswinning Groningen). Voor inwoners en sommige professionals geldt dat de gemeente als 'formeel' of zelfs 'ónbetrouwbaar' wordt gezien. Organisaties kunnen een brug slaan tussen inwoners en de gemeente. Tijdens een van de sessies werd geopperd dat beleidsadviseurs in kader van een soort maatschappelijke stage met organisaties kunnen meelopen om in contact te komen met inwoners en ideeën op te halen voor beleid.
- Verder zal binnen Salland United aan de slag gegaan worden om de afspraken uit het Integraal Zorg Akkoord te vertalen naar regionale en lokale acties/maatregelen. De gemeente Deventer is hierbij nauw betrokken.

3. Uitvoering geven aan preventie vanuit een wijkgerichte inzet

Onder deze opgave willen we vooral goed scherp krijgen wat er speelt in bepaalde wijken en buurten en wat daar de belangrijkste vraagstukken zijn. Daarbij besteden we aandacht aan het verzamelen van betrouwbare gegevens, het formuleren van een gezamenlijke ambitie en worden meetbare maatschappelijke resultaten aan ambities verbonden. Met alle betrokken inwoners en organisaties wordt er bepaald wat er echt nodig is in een bepaalde wijk of buurt.

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- We zullen als gemeente en professionals moeten aansluiten bij de behoeften, motivatie en de creativiteit van de mensen zelf. Binnen de Voor Elkaar Teams wordt invulling gegeven aan deze opdracht. We willen zo veel mogelijk beweging en initiatieven vanuit bewoners (bottom-up) van onderaf stimuleren. Daar waar de gemeente iets (top-down) van bovenaf geregeld wil hebben, zullen inwoners veel meer betrokken moeten worden. Op die manier sluiten we meer en beter aan bij de behoefte van de inwoners en hun leefwereld.
- Het alledaagse leven vindt op het niveau van de straat en de buurt plaats. Vanuit vindplaatsen in de wijk kunnen professionals beter aansluiten op de leefwereld van inwoners. Denk hierbij aan goede voorzieningen in de buurt als buurthuizen en bibliotheken, maar ook scholen en sportverenigingen zijn belangrijke vindplaatsen. De gemeente stelt in 2023 een plan van aanpak op in het kader van wijk- en dorpsgericht werken waarbij we aansturen op het uitvoeren van een pilot in een of twee wijken. Concreet willen we werken aan wijken en buurten met een passende en sluitende sociale basis infrastructuur. Dit houdt in dat zorg- en welzijnsnetwerken/professionals, voorzieningen en activiteiten aansluiten op elkaar en op de wensen en behoeften van inwoners. Waar nodig ondersteunen we inwoners bij hun vragen; de Voor Elkaar Teams bieden hierin een laagdrempelige mogelijkheid. In aanloop naar dit plan gaat de gemeente op werkbezoek bij onder andere het Nationaal Programma Rotterdam Zuid en bij de gemeente Leeuwarden om te leren van hun werkwijze.
- Daarnaast zorgen algemene voorzieningen en buurtvoorzieningen voor verbinding tussen inwoners onderling, maar fungeren ze ook als plek waar inwoners met vragen bij professionals terecht kunnen.

Het organiseren van spreekuren (onder andere Geldfit) en collectieve activiteiten (samen bewegen of eten) zijn hier voorbeelden van. Hierbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat het voor sommige bewoners een (te) grote stap is om naar buurtvoorzieningen te gaan.

De gemeente en professionals moeten ook oog hebben voor deze inwoners en aansluiten bij hun doen-vermogen⁹. Op dit moment loopt in dit kader een proces in het kader van 'Goede voorzieningen in de buurt'.

- Er zijn verschillende netwerken en overleggen waarin professionals onderling of met inwoners samenkomen. Een goed voorbeeld van zo'n netwerkstructuur in de wijken zijn de Jeugdnetwerken. Hierin worden signalen over jeugdgroepen besproken. Het kan dan gaan om overlast gevende groepen of om groepen die zich juist positief profileren in wijken en buurten. Op dit moment wordt ook gewerkt aan het opzetten van soortgelijk netwerk voor volwassenen. Hierbij worden signalen op basis van de pijlers 'sociaal', 'fysiek' en 'veiligheid' besproken en wordt vervolgens afgesproken wie welke actie oppakt.

⁹ Zie hiervoor ook het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid: 'Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid'. Onder doen-vermogen wordt onder meer verstaan: het belang van niet-cognitieve vermogens, zoals een doel stellen, in actie komen, volhouden en om kunnen gaan met verleiding en tegenslag.

- Voor een wijkgerichte inzet is een herkenbare basis vanuit de wijken nodig. In iedere wijk zijn wel een paar sleutelfiguren. Zij kennen de wijk en de inwoners goed en weten exact wat er speelt. We zouden als gemeente en professionals veel meer gebruik moeten maken van de kennis en kunde van de deze personen en hen als (betaalde) community managers (buurtambassadeurs) moeten inzetten en hen daarin ook moeten ondersteunen (onder andere door medewerkers van het Voor Elkaar Team).
- Veel vrijwilligers(organisaties) lopen ertegenaan dat er tegenwoordig minder vrijwilligers beschikbaar en lastig te werven zijn. Deventer Doet ondersteunt vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties hierbij.
- In plaats van problematiseren kiezen we ervoor om te investeren in wat al goed gaat. Van trekken aan een dood paard wordt niemand beter. We gaan mee in ideeën en initiatieven waar energie van organisaties en bewoners zelf in zit. Een goed voorbeeld hiervan is de komst van een dorpscoördinator in de dorpen Bathmen, Lettele en Okkenbroek.

Een energieke en enthousiaste groep dorpsbewoners heeft het initiatief op poten gezet en is naar de gemeente gestapt met de vraag om deze pilot voor drie jaar te financieren. Aangezien dit initiatief goed past binnen de voorwaarden van het Investeringsfonds Preventie, gaat de gemeente mee in dit verzoek.

4. Interventies op gebied van preventie zijn waar mogelijk bewezen effectief

Onder deze opgave willen we vooral gebruikmaken van wetenschappelijk onderzochte methodieken (onder andere beschermende factoren en risicofactoren) en zetten we in op interventies die bewezen effectief zijn. Wanneer bepaalde interventies nog niet zijn onderzocht, is het ook mogelijk om te kijken naar meetbare en merkbare effecten en de waarde en/of impact voor de inwoner.

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- Als gemeente willen we graag ons preventieve beleid aan de hand van onderbouwde interventies vormgeven. We kunnen daarbij gebruik maken van de bewezen interventies die onder andere zijn opgenomen in de databank van het Nederlands Jeugd Instituut. Dit betekent echter niet dat we de dagelijkse praktijk uit het oog moeten verliezen. Niet alles hoeft namelijk wetenschappelijk onderbouwd te worden. We kijken ook wat werkt voor inwoners en sluiten bij de motivatie van de inwoners zélf aan.
- We willen onszelf en onze partners uitdagen om bij het ontwikkelen van beleid meer te denken vanuit een positieve insteek, dan vanuit een negatieve. We moeten sommige ‘problemen’ leren omdenken en met een vleugje humor en ‘lol’ kunnen we waarschijnlijk veel meer met elkaar realiseren. Het kan helpen om bepaalde problemen vooral ook níet te benoemen. Dit wordt bijvoorbeeld al gedaan in het project Gouwe Ouwe, waarbij muziekavonden worden ingezet als middel om eenzaamheid tegen te gaan.
- Minimaal één keer per jaar zal vanuit de gemeente een bijeenkomst worden georganiseerd waarbij we externe partners als professionals, studenten/lectoren van Saxion en andere deskundige inwoners betrekken bij onderwerpen die spelen op het gebied van preventie in het sociaal domein. Een mogelijk onderwerp voor een dergelijke bijeenkomst kan zijn om met elkaar over interventies in gesprek te gaan. Wanneer moeten we als gemeente kiezen voor een bewezen effectieve interventie of juist niet?

5. Het bewaken van effecten van interventies en preventiedoelstellingen

Onder deze opgave willen we het bewaken van preventie verbeteren, waarbij periodiek vinger aan de pols wordt gehouden hoe interventies zich ontwikkelen. Er worden criteria ontwikkeld waaraan we kunnen zien of initiatieven succesvol zijn. We vieren successen, maar durven ook te stoppen wanneer resultaten tegenvallen of de verwachte effecten uitblijven. Tot slot wordt in kaart gebracht waar binnen de programma's op het gebied van preventie bijgestuurd moet worden.

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- De preventiedoelstellingen worden bewaakt door de gemeentelijke werkgroep bestaande uit beleidsadviseurs vanuit de verschillende programma's. Op deze manier blijft elk programma betrokken bij het thema preventie en kan (tijds) bijsturing binnen de programma's plaatsvinden als dit nodig is.
- De preventiedoelstellingen zullen daarnaast onderdeel worden van de Monitor Sociaal Domein, zodat ook voor de buitenwereld zichtbaar is wat de stand van zaken is op het gebied van preventie. Daarnaast kent ieder programma ook haar eigen monitors waarin preventie terugkomt. Een voorbeeld hiervan is de monitor Jeugd in Beeld of het dashboard Wmo.
- Als gemeente willen we binnen het sociaal domein het instrument van datagedreven werken inzetten om ervaringen op te doen om data te gebruiken bij onze beleidsontwikkelingen. We willen daarbij toewerken naar de mogelijkheid om aan de hand van scenario's in kaart te brengen hoe we onze preventie-activiteiten het beste kunnen inzetten. In 2023 gaat er een pilot van start om ervaring op te doen met datagedreven werken binnen het sociaal domein op het gebied van preventie¹⁰.

¹⁰ Er wordt gemonitord aan de hand van de eerdergenoemde preventiedoelstellingen. Hierbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat het soms lastig is om de effecten van preventie te meten. Het inzetten op bepaalde maatregelen en het uitvoeren van bepaalde preventieve projecten hoeft niet in alle gevallen bij te dragen aan een bepaald effect dat we met preventie willen bereiken. In sommige gevallen landt het effect van bepaalde maatregelen ook op andere terreinen of zelfs op domeinen buiten de gemeente.

- Minimaal één keer per jaar zal vanuit de gemeente een bijeenkomst worden georganiseerd waarbij we externe partners als professionals, deskundigen en studenten/lectoren van Saxion en inwoners betrekken bij onderwerpen die spelen op het gebied van preventie in het sociaal domein. Een mogelijk onderwerp voor een dergelijke bijeenkomst kan zijn om met elkaar in gesprek te gaan over hoe ver we opschieten om de preventiedoelstellingen te halen. Wat gaat goed? Wat kan beter? Waarop kunnen en moeten we wellicht bijsturen? Wat mogen we daarin van elkaar verwachten?

Van plan naar uitvoering

In dit plan is een groot aantal activiteiten benoemd waarmee we de komende jaren preventie in Deventer verder willen versterken. Dat doen we om samenhang aan te brengen en ons gezamenlijk te richten op de maatschappelijke opgaven van nu: bestaanszekerheid vergroten, kansengelijkheid vergroten en gezond leven makkelijker maken. Dat doen we door de onderlinge samenwerking vanuit het sociaal domein, de leefomgeving en veiligheid te versterken en om ons te richten op het zo veel mogelijk steunen van bewoners en partners die preventie-activiteiten uitvoeren in de wijken en dorpen van Deventer.

Met dit preventieplan stelt de raad vast welke inhoudelijke doelstellingen we nastreven en langs welke versterkende preventielijnen we die de komende jaren gaan uitwerken. Dat doen we met het geld dat in de meerjarenbegroting al door uw raad beschikbaar is gesteld. Jaarlijks monitort de interne preventiewerkgroep de acties uit het preventieplan en via de monitor Sociaal Domein geven we op het thema 'preventie' en per programma inzicht in de bereikte resultaten¹¹. Dat geeft de raad ook de mogelijkheid om eventueel bij te kunnen sturen.

---

¹¹ Dit betekent dat de verantwoording over de afzonderlijke beleidsinitiatieven en bijbehorende financiën binnen de verschillende programma's belegd en geborgd blijft.

De interne preventiewerkgroep zal zich naast de voortgang van de preventiedoelstellingen ook bezighouden met een aantal randvoorwaarden op het gebied van bijvoorbeeld communicatie en financiën (Preventiefonds). Verder zal de werkgroep erop toezien dat de gemeente inwoners en partners betreft bij de vormgeving van preventieve activiteiten en op welke wijze dat gebeurt. Tot slot zal de werkgroep een planning opstellen om alle hierboven genoemde acties en maatregelen door te voeren en in gemeentelijk beleid in te bedden.

	Omschrijving inspanning op niveau van Wbs-element + evt. voorbeelden activiteiten	Wat is het beoogde effect/realisatie?	Onder welke preventie-doelstelling(en) valt de inspanning? zet kruisjes				Welke doelgroep wordt bereikt?	Welke vorm van preventie (universeel, selectief, geïndiceerd)	Welke organisatie voert uit?	opmerkingen
			1	2	3	4				
1.	Deventer belt	Vrijwilligers bellen andere inwoners voor een gezellig praatje of voor een luisterend oor	X				iedereen die behoefte heeft aan sociaal contact	universeel	Deventer Doet ism gemeente Deventer en Buur&zo	Corona gerelateerd?
2.	Beter met je burens	Platform waar vraag en aanbod samenkomen voor eenmalige vrijwillige burenhulp	X				iedereen die eenmalig hulp nodig heeft	universeel	Deventer Doet ism gemeente Deventer en vrijwilligersorganisaties	overlap met St Present?
3.	Automaatje	Vrijwilligers rijden tegen kleine onkostenvergoeding andere inwoners met als doel mensen langer mobiel houden en vergroten deelname sociaal maatschappelijk verkeer	X				iedereen die geen eigen auto heeft en toch mobiel wil zijn		Deventer Doet ism vrijwilligersorganisaties	landelijk project vanuit ANWB
4.	Hap in het bakkie	Voor een klein bedrag gezond eten, sociale contacten vergroten en onderhouden, afstand tot arbeidsmarkt verkleinen		X			iedereen die behoefte heeft aan sociaal contact	universeel	Bij de Halte ism USG Restart en KonnekteD	
5.	Dierenvoedselbank	Sociale contacten vergroten en onderhouden, afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen		X			mensen met huisdier en laag inkomen?	selectief	Bij de Halte ism Welkoop en Intratuin	klopt effect? Inkomensgerelateerd?
6.	Kledingruil jonge moeders	Ondersteuning van jonge moeders	X				jonge moeders	selectief	Bij de Halte ism Pluyn en burens	
7.	In de buurt	Geluksmoment creëren voor mensen die dat nodig hebben, verkleinen eenzaamheid		X			eenzame inwoners	selectief	Bij de Halte en Oranjefonds	Corona gerelateerd
8.	Klussen in de wijk	Bieden van hulp en ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben bij klussen	X				iedereen die hulp nodig heeft bij klussen	universeel	Bij de Halte en buurtbewoners	
9.	Burendag	Versterken saamhorigheid in de buurt		X			iedereen uit Zandweerd die aan burendag wil meedoen	selectief	Bij de Halte, bewonersvereniging en 4 speeltuinen in Zandweerd	
10.	Bakfiets	Vraag en aanbod koppelen in de wijk door 2x p/w met koffie/thee in de wijk rond te gaan			X		wijkbewoners	selectief	Bij de Halte	onduidelijk welke wijk
11.	Werkgelegenheid en zichtbaarheid	Creëren van werkgelegenheid, inclusieve samenleving	X				wijkbewoners	selectief	Bij de Halte	onduidelijk welke wijk
12.	Sporten	Vanuit 1 jongere wordt sporten georganiseerd t.b.v. andere buurtbewoners	X				wijkbewoners die samen willen sporten	selectief	Bij de Halte	onduidelijk welke wijk, welke doelgroep
13.	Samen eten	Samenzijn, eenzaamheid verkleinen		X			ouderen	selectief	Cultuurhuis Braakhekke ism Dijkhuis	
14.	Koffieochtend maandag en donderdag	stimuleren ontmoeting		X			alle inwoners	universeel	Cultuurhuis Braakhekke	
15.	Koersbal	bewegen voor ouderen	X				ouderen	selectief	Cultuurhuis Braakhekke	
16.	Seniorenmiddag	stimuleren ontmoeting/sociaal contact 2e woensdag vd maand		X			ouderen	selectief	Cultuurhuis Braakhekke ism Dijkhuis	
17.	Jongerensoos	aanbod van huiswerkbegeleiding	X				scholieren VO	selectief	Cultuurhuis Braakhekke ism Wijz	
18.	Assertiviteitsgroep	mentaal/psychosociaal weerbaarder worden door samen met anderen van elkaar te leren; draagt bij aan participatie, sociale contacten	X	X			mentaal kwetsbare inwoners	selectief	St De Kern	
19.	Houd me vast	versterken en herstellen van de partnerrelatie en leren begrip hebben voor elkaars emoties	X				liefdespartners	selectief	St De Kern	
20.	Wel Thuis	re-integratie naar het "gewone leven" na opname of intensieve behandeling binnen de GGZ om weer deel te nemen in samenleving	X	X			mensen met (ex)GGZ problematiek	selectief	Werv; WIJZ, St de Kern, gemeente Deventer, Connected	nog in ontwikkeling om uit te rollen in de wijk
21.	Omgaan met verlies	versterken van eigen draagkracht door te delen met lotgenoten, het krijgen van psycho-educatie, ontspanningsoefeningen en theoretische onderbouwing met als doel voorkomen psychosociale klachten en voorkomen zwaardere zorg					mensen met rouwproblematiek	selectief	St De Kern	
22.	Lichte opvoedondersteuning	organiseren van lezingen of groepsbijeenkomsten waarbij ouders handvaten aangereikt krijgen bij de opvoeding van hun kind(eren) met als doel stress vermindering in de gezinnen, versterking van de ouder-kindrelatie. Vergroting van welzijn en veiligheid van het jonge kind.	X				ouders	selectief	St de Kern/ Raster/MEE/ GGD.	idee
23.	Omgaan met financiën	Beter omgaan met financiën met als doel stress- en schuldenvrij verder na de schuldsanering of ter voorkoming van schulden.	X				mensen met (ex)schuldenproblematiek	selectief	Sociaal Raadslieden St de Kern; BAD; vrijwillige budget-coaches Carinova	idee

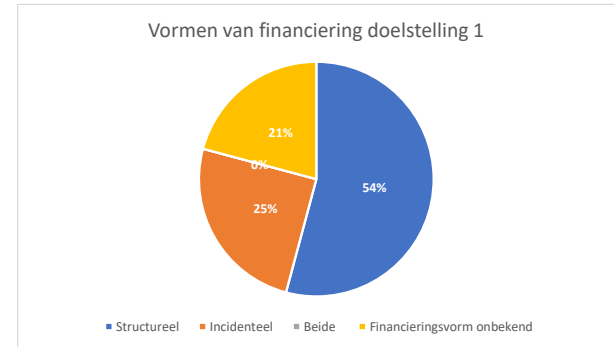
Thema 1: Bestaanszekerheid en passende daginvulling

In 2025 kunnen meer inwoners rondkomen van hun inkomsten en hebben meer inwoners een passende daginvulling.

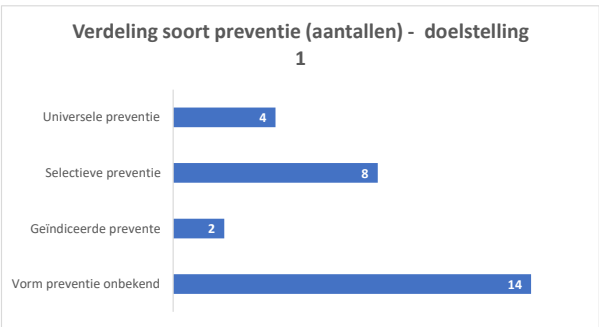
Doelstelling 1 - In 2025 kunnen meer inwoners rondkomen van hun inkomsten en hebben meer inwoners een passende daginvulling. 1

Waarden	
Aantal activiteiten onder doelstelling 1	24
Som van universele preventie	4
Som van selectieve preventie	8
Som van geïndiceerde preventie	2
Som van vorm onbekend	14
Som van structureel financiering	13
Som van incidenteel	6
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	5
Som van Inwoners algemeen	9
Som van min 9 maanden tot 4 jaar	4
Som van 4 t/m 12 jaar	4
Som van 13 t/m 17 jaar	7
Som van 18 t/m 27 jaar	7
Som van 28 t/m 44 jaar	6
Som van 45 t/m 64 jaar	6
Som van 65 t/m 79 jaar	5
Som van 80 jaar en ouder	1
Som van Specifiek	11
Betrokkenheid van gemeente	4

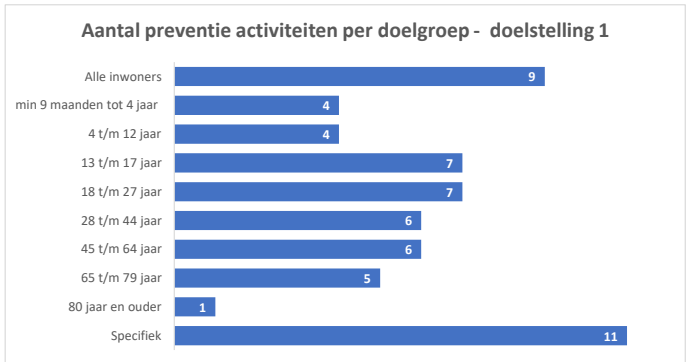
Structureel	54%
Incidenteel	25%
Beide	0%
Financieringsvorm onbekend	21%

Universele preventie	4
Selectieve preventie	8
Geïndiceerde preventie	2
Vorm preventie onbekend	14

Doelgroepen	9
Alle inwoners	4
min 9 maanden tot 4 jaar	4
4 t/m 12 jaar	7
13 t/m 17 jaar	7
18 t/m 27 jaar	6
28 t/m 44 jaar	6
45 t/m 64 jaar	5
65 t/m 79 jaar	1
80 jaar en ouder	11
Specifiek	

Thema 2: Vitale/veerkrachtige en zelfredzame inwoners

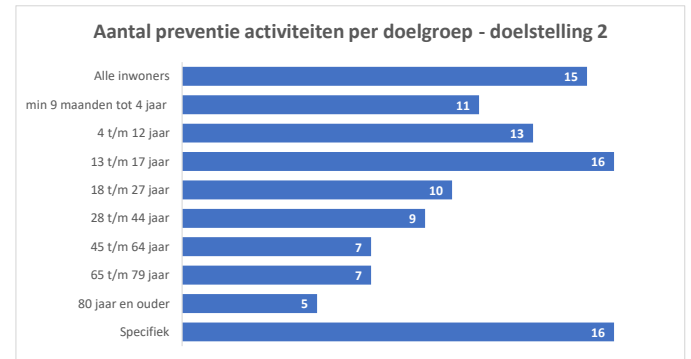
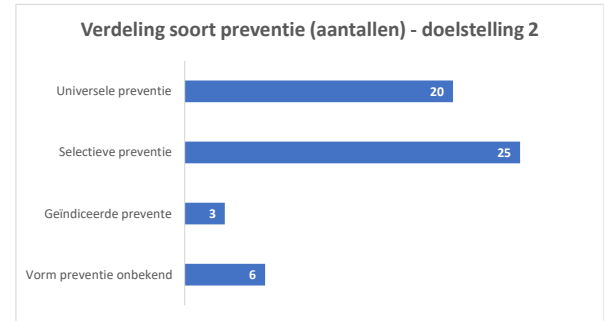
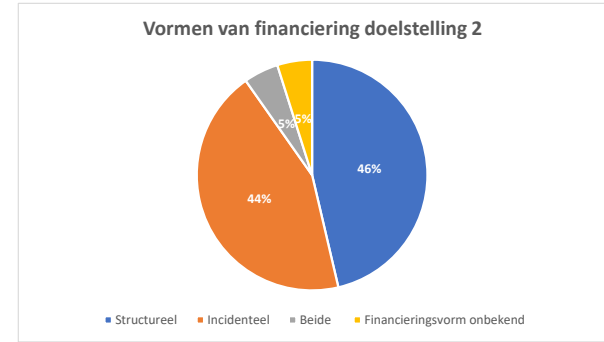
In 2025 voelen meer inwoners zich vitaal en ervaren meer inwoners regie over hun eigen leven.

Doelstelling 2 - In 2025 voelen meer inwoners zich vitaal en ervaren meer inwoners regie over hun eigen leven.	
	1
Waarden	
Aantal activiteiten onder doelstelling 2	41
Som van universele preventie	20
Som van selectieve preventie	25
Som van geïndiceerde preventie	3
Som van vorm onbekend	6
Som van structureel	19
Som van incidenteel	18
Som van beide	2
Som van financieringsvorm onbekend	2
Som van Inwoners algemeen	15
Som van min 9 maanden tot 4 jaar	11
Som van 4 t/m 12 jaar	13
Som van 13 t/m 17 jaar	16
Som van 18 t/m 27 jaar	10
Som van 28 t/m 44 jaar	9
Som van 45 t/m 64 jaar	7
Som van 65 t/m 79 jaar	7
Som van 80 jaar en ouder	5
Som van Specifiek	16
betrokkenheid van gemeente	11

Structureel	46%
Incidenteel	44%
Beide	5%
Financieringsvorm onbekend	5%

Universele preventie	20
Selectieve preventie	25
Geïndiceerde preventie	3
Vorm preventie onbekend	6

Doelgroepen	15
Alle inwoners	11
min 9 maanden tot 4 jaar	13
4 t/m 12 jaar	16
13 t/m 17 jaar	10
18 t/m 27 jaar	9
28 t/m 44 jaar	7
45 t/m 64 jaar	7
65 t/m 79 jaar	5
80 jaar en ouder	16
Specifiek	

Thema 3: Versterkende netwerken en toegankelijke voorzieningen in stad/buurt

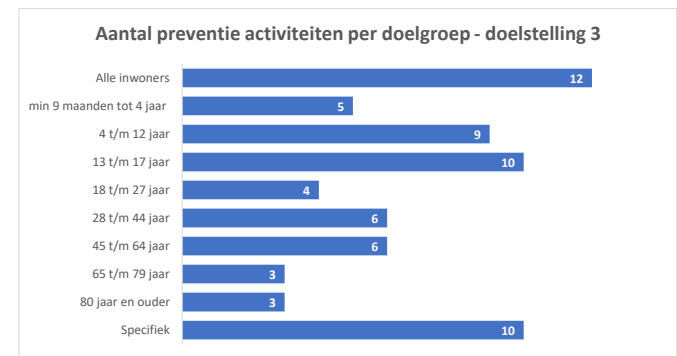
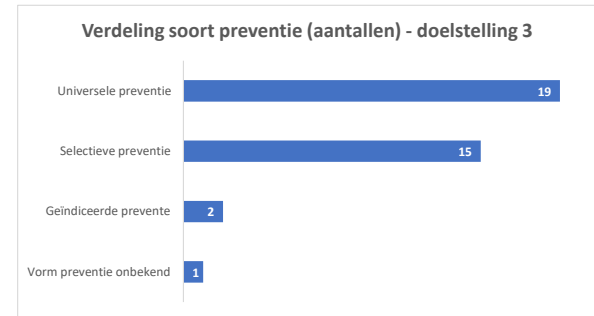
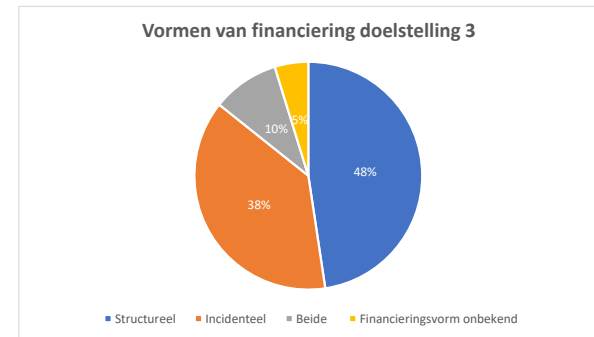
In 2025 hebben meer inwoners een eigen netwerk waar ze op terug kunnen vallen en is er sprake van een grotere tevredenheid over voorzieningen in de stad/buurt.

Doelstelling 3 - In 2025 hebben meer inwoners een eigen netwerk waar ze op terug kunnen vallen en is er sprake van een grotere tevredenheid over voorzieningen in de stad/buurt.	1
Waarden	
Aantal activiteiten doelstelling 3	27
Som van universele preventie	19
Som van selectieve preventie	15
Som van geïndiceerde preventie	2
Som van vorm onbekend	1
Som van structureel	12
Som van incidenteel	11
Som van beide	2
Som van financieringsvorm onbekend	2
Som van Inwoners algemeen	12
Som van min 9 maanden tot 4 jaar	5
Som van 4 t/m 12 jaar	9
Som van 13 t/m 17 jaar	10
Som van 18 t/m 27 jaar	4
Som van 28 t/m 44 jaar	6
Som van 45 t/m 64 jaar	6
Som van 65 t/m 79 jaar	3
Som van 80 jaar en ouder	3
Som van Specifiek	10
Som van gemeente	5

Structureel	48%
Incidenteel	38%
Beide	10%
Financieringsvorm onbekend	5%

Universele preventie	19
Selectieve preventie	15
Geïndiceerde preventie	2
Vorm preventie onbekend	1

Doelgroepen	12
Alle inwoners	5
min 9 maanden tot 4 jaar	9
4 t/m 12 jaar	10
13 t/m 17 jaar	4
18 t/m 27 jaar	6
28 t/m 44 jaar	6
45 t/m 64 jaar	3
65 t/m 79 jaar	3
80 jaar en ouder	10
Specifiek	10

4. Thema: Toegankelijke en veilige omgeving om in te leven

In 2025 zijn inwoners (meer) tevreden over hun leefomgeving, die toegankelijk, veilig en betaalbaar is en waarin ontmoeting, ruimte voor initiatief en beweging een stimulans krijgen.

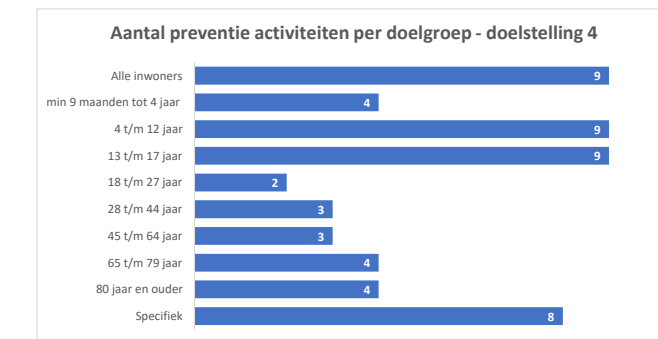
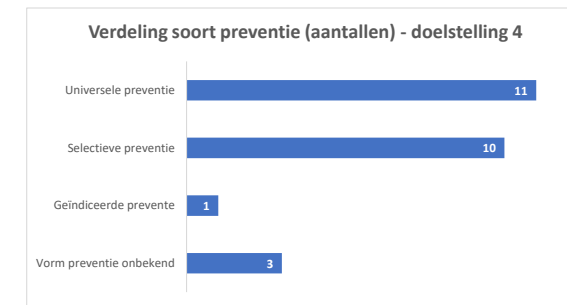
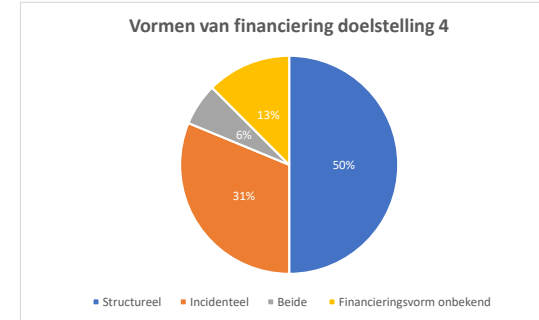
Doelstelling 4 - In 2025 zijn inwoners (meer) tevreden over hun leefomgeving, die toegankelijk, veilig en betaalbaar is en waarin ontmoeting, ruimte voor initiatief en beweging een stimulans krijgen. 1

Waarden	
Som van DS 4	19
Som van universele preventie	11
Som van selectieve preventie	10
Som van geïndiceerde preventie	1
Som van vorm onbekend	3
Som van structureel	8
Som van incidenteel	8
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	2
Som van Inwoners algemeen	9
Som van min 9 maanden tot 4 jaar	4
Som van 4 t/m 12 jaar	9
Som van 13 t/m 17 jaar	9
Som van 18 t/m 27 jaar	2
Som van 28 t/m 44 jaar	3
Som van 45 t/m 64 jaar	3
Som van 65 t/m 79 jaar	4
Som van 80 jaar en ouder	4
Som van Specifiek	8
Som van gemeente	3

Structureel	50%
Incidenteel	31%
Beide	6%
Financieringsvorm onbekend	13%

Universele preventie	11
Selectieve preventie	10
Geïndiceerde preventie	1
Vorm preventie onbekend	3

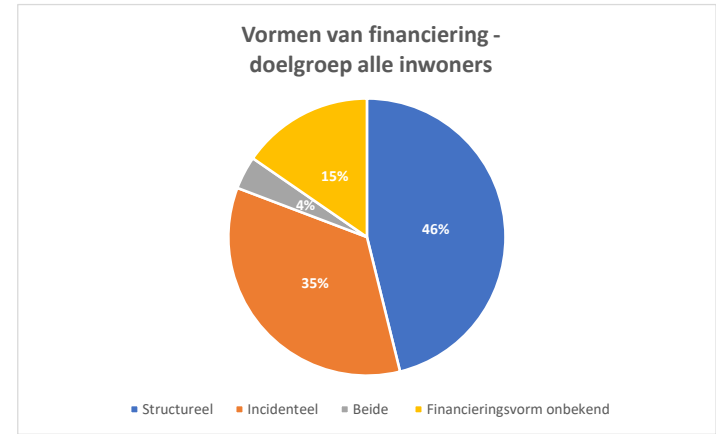
Doelgroepen	9
Alle inwoners	4
min 9 maanden tot 4 jaar	9
4 t/m 12 jaar	9
13 t/m 17 jaar	2
18 t/m 27 jaar	3
28 t/m 44 jaar	3
45 t/m 64 jaar	4
65 t/m 79 jaar	4
80 jaar en ouder	4
Specifiek	8

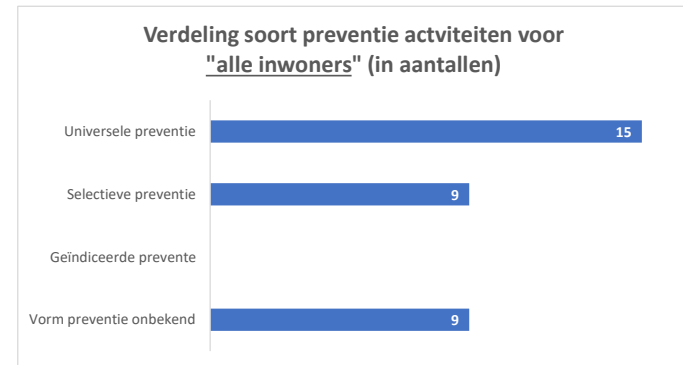
Inwoners algemeen 1

Waarden	
Som van Inwoners algemeen	26
Som van universele preventie	15
Som van selectieve preventie	9
Som van geïndiceerde preventie	9
Som van vorm onbekend	9
Som van structureel	12
Som van incidenteel	9
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	4
Som van Doelstelling 1	9
Som van Doelstelling 2	15
Som van Doelstelling 3	12
Som van Doelstelling 4	9
Som van gemeente	10

Structureel	46%
Incidenteel	35%
Beide	4%
Financieringsvorm onbekend	15%

Universele preventie	15
Selectieve preventie	9
Geïndiceerde preventie	0
Vorm preventie onbekend	9

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling	9
Doelstelling 2 - vitaal en regie	15
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen	12
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving	9

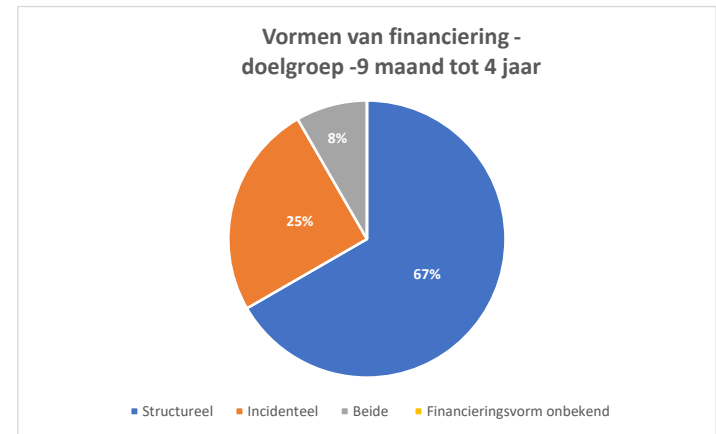

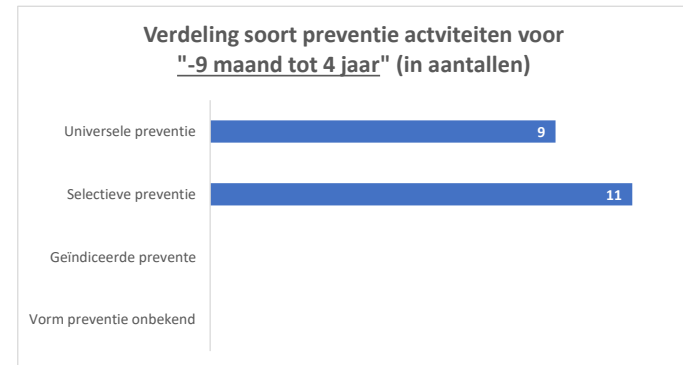
min 9 maanden tot 4 jaar 1

Waarden	
Som van min 9 maanden tot 4 jaar	12
Som van universele preventie	9
Som van selectieve preventie	11
Som van geïndiceerde preventie	
Som van vorm onbekend	
Som van structureel	8
Som van incidenteel	3
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	
Som van Doelstelling 1	4
Som van Doelstelling 2	11
Som van Doelstelling 3	5
Som van Doelstelling 4	4
Som van gemeente	3

Structureel 67%
 Incidenteel 25%
 Beide 8%
 Financieringsvorm onbekend 0%

Universele preventie 9
 Selectieve preventie 11
 Geïndiceerde preventie 0
 Vorm preventie onbekend 0

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling 4
 Doelstelling 2 - vitaal en regie 11
 Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen 5
 Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving 4

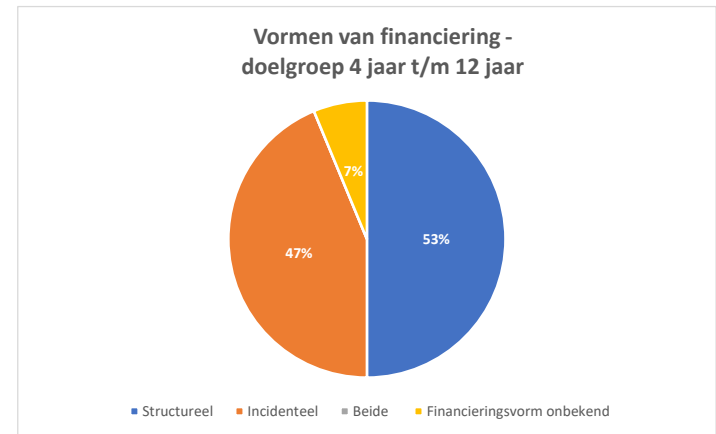

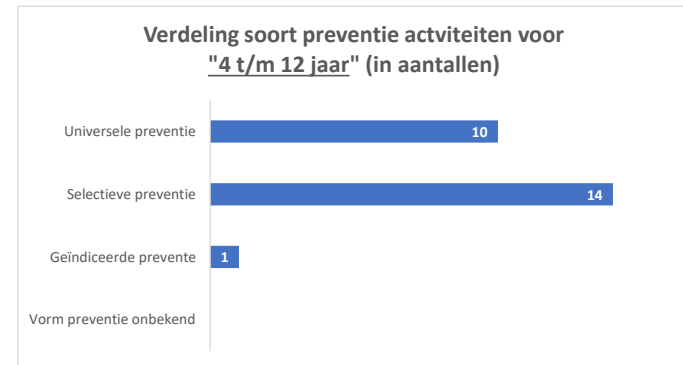
4 t/m12 jaar 1

Waarden	
Som van 4 t/m12 jaar	16
Som van universele preventie	10
Som van selectieve preventie	14
Som van geïndiceerde preventie	1
Som van vorm onbekend	
Som van structureel	8
Som van incidenteel	7
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	1
Som van Doelstelling 1	4
Som van Doelstelling 2	13
Som van Doelstelling 3	9
Som van Doelstelling 4	9
Som van gemeente	3

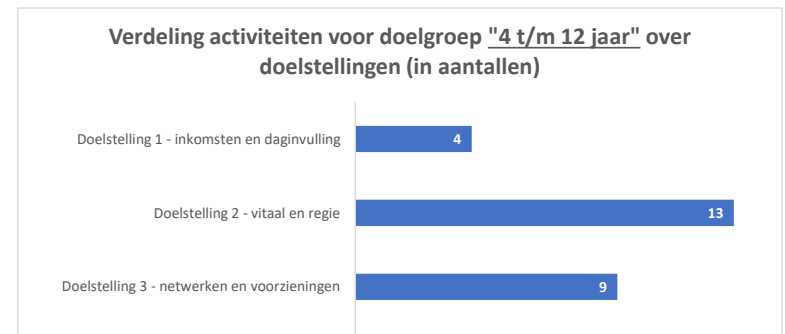
Structureel	53%
Incidenteel	47%
Beide	0%
Financieringsvorm onbekend	7%

Universele preventie	10
Selectieve preventie	14
Geïndiceerde preventie	1
Vorm preventie onbekend	0

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling	4
Doelstelling 2 - vitaal en regie	13
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen	9
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving	9

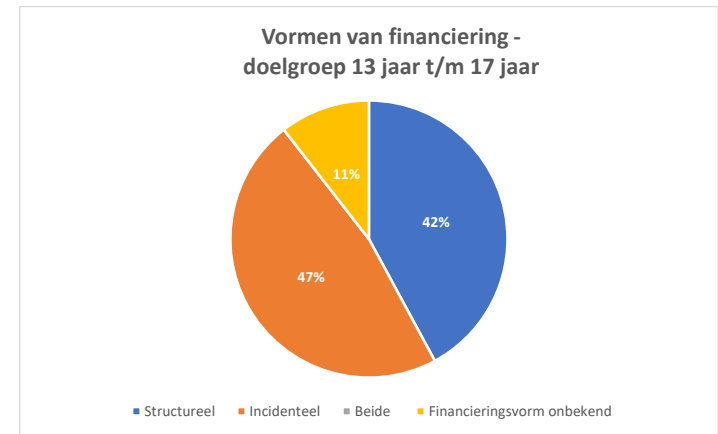

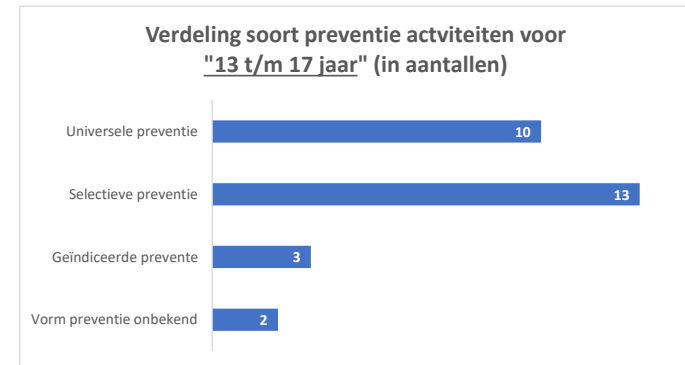
13 t/m 17 jaar 1

Waarden	
Som van 13 t/m 17 jaar	19
Som van universele preventie	10
Som van selectieve preventie	13
Som van geïndiceerde preventie	3
Som van vorm onbekend	2
Som van structureel	8
Som van incidenteel	9
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	2
Som van Doelstelling 1	7
Som van Doelstelling 2	16
Som van Doelstelling 3	10
Som van Doelstelling 4	9
Som van gemeente	4

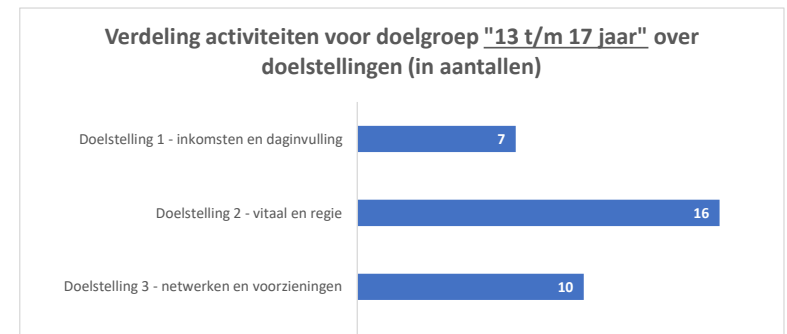
Structureel	42%
Incidenteel	47%
Beide	0%
Financieringsvorm onbekend	11%

Universele preventie	10
Selectieve preventie	13
Geïndiceerde preventie	3
Vorm preventie onbekend	2

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling	7
Doelstelling 2 - vitaal en regie	16
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen	10
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving	9

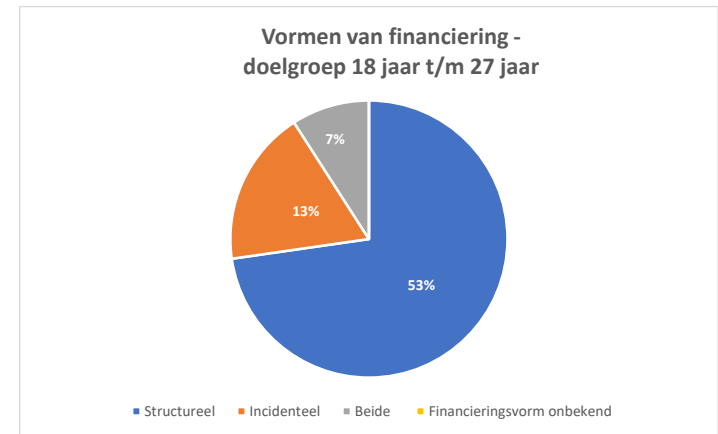

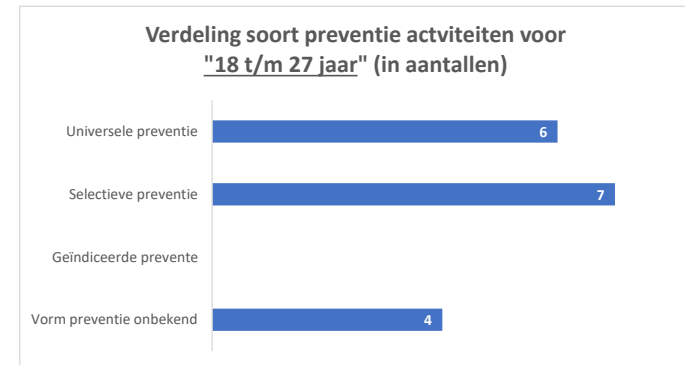
18 t/m 27 jaar 1

Waarden	
Som van 18 t/m 27 jaar	11
Som van universele preventie	6
Som van selectieve preventie	7
Som van geïndiceerde preventie	4
Som van vorm onbekend	4
Som van structureel	8
Som van incidenteel	2
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	0
Som van Doelstelling 1	7
Som van Doelstelling 2	10
Som van Doelstelling 3	4
Som van Doelstelling 4	2
Som van gemeente	3

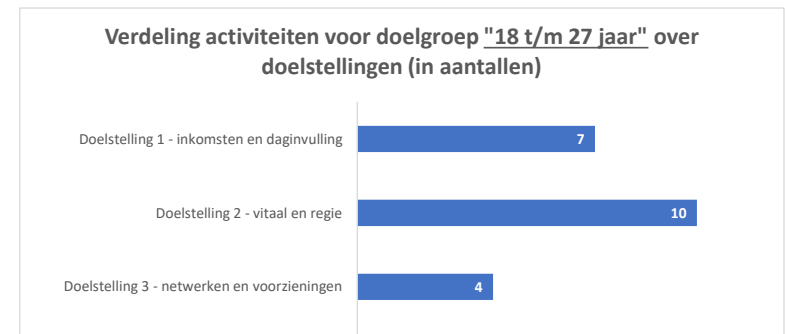
Structureel	53%
Incidenteel	13%
Beide	7%
Financieringsvorm onbekend	0%

Universele preventie	6
Selectieve preventie	7
Geïndiceerde preventie	0
Vorm preventie onbekend	4

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling	7
Doelstelling 2 - vitaal en regie	10
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen	4
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving	2

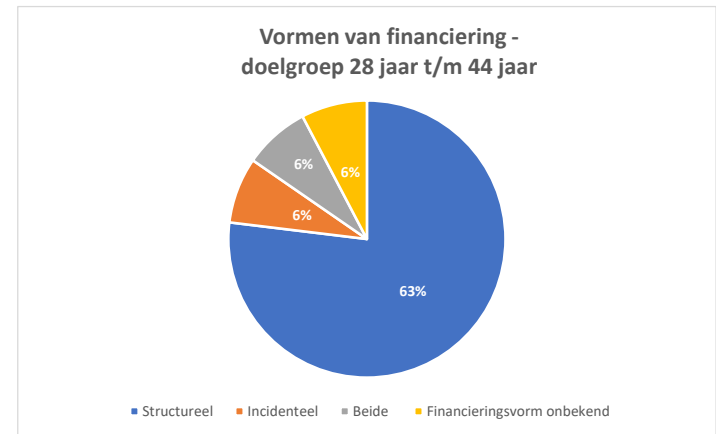

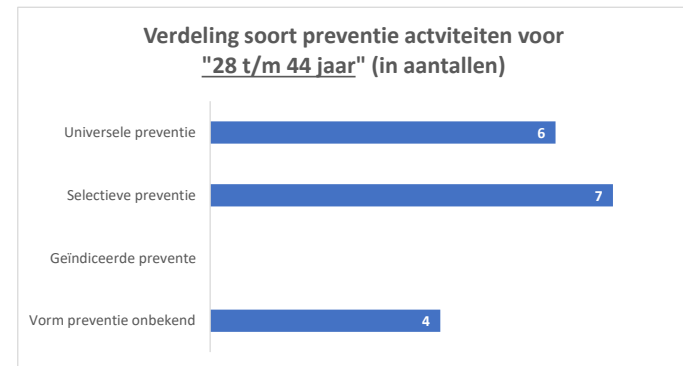
28 t/m 44 jaar 1

Waarden	
Som van 28 t/m 44 jaar	13
Som van universele preventie	6
Som van selectieve preventie	7
Som van geïndiceerde preventie	4
Som van vorm onbekend	4
Som van structureel	10
Som van incidenteel	1
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	1
Som van Doelstelling 1	6
Som van Doelstelling 2	9
Som van Doelstelling 3	6
Som van Doelstelling 4	3
Som van gemeente	2

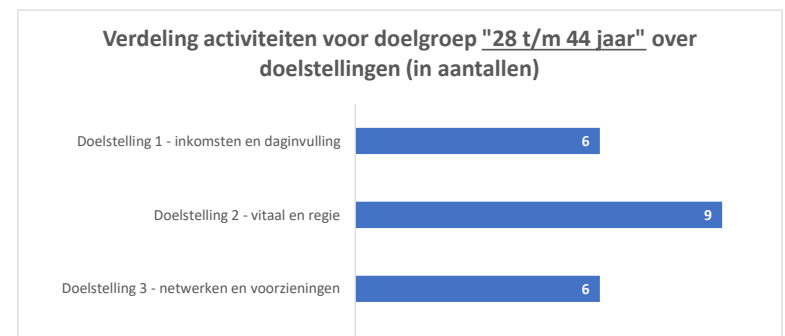
Structureel 63%
 Incidenteel 6%
 Beide 6%
 Financieringsvorm onbekend 6%

Universele preventie 6
 Selectieve preventie 7
 Geïndiceerde preventie 0
 Vorm preventie onbekend 4

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling 6
 Doelstelling 2 - vitaal en regie 9
 Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen 6
 Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving 3

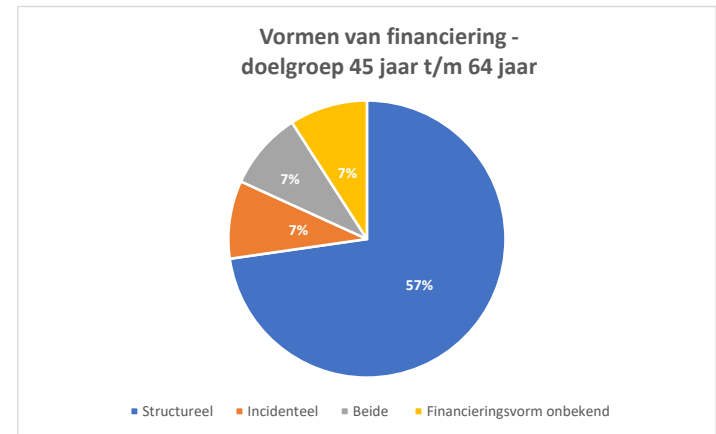

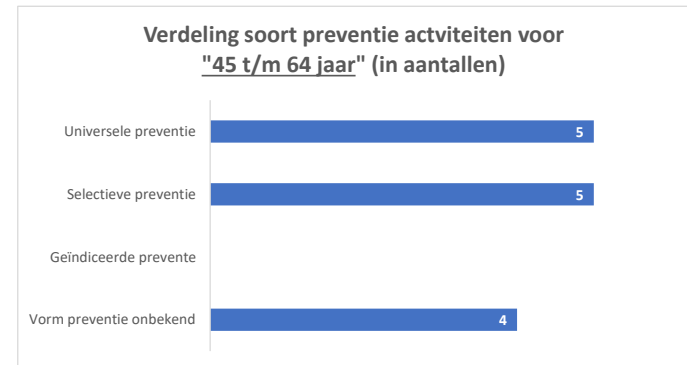
45 t/m 64 jaar 1

Waarden	
Som van 45 t/m 64 jaar	11
Som van universele preventie	5
Som van selectieve preventie	5
Som van geïndiceerde preventie	4
Som van vorm onbekend	4
Som van structureel	8
Som van incidenteel	1
Som van beide	1
Som van financieringsvorm onbekend	1
Som van Doelstelling 1	6
Som van Doelstelling 2	7
Som van Doelstelling 3	6
Som van Doelstelling 4	3
Som van gemeente	1

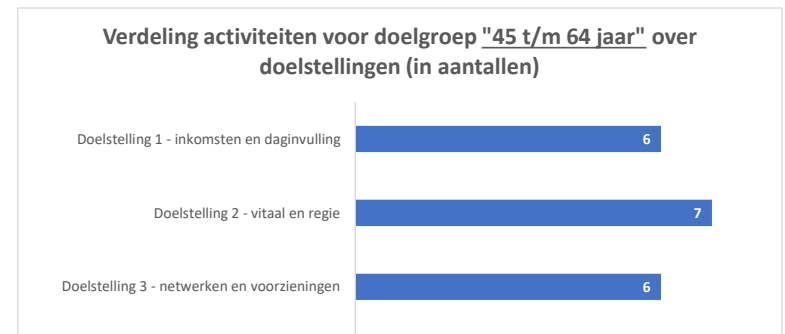
Structureel 57%
 Incidenteel 7%
 Beide 7%
 Financieringsvorm onbekend 7%

Universele preventie 5
 Selectieve preventie 5
 Geïndiceerde preventie 0
 Vorm preventie onbekend 4

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling 6
 Doelstelling 2 - vitaal en regie 7
 Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen 6
 Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving 3

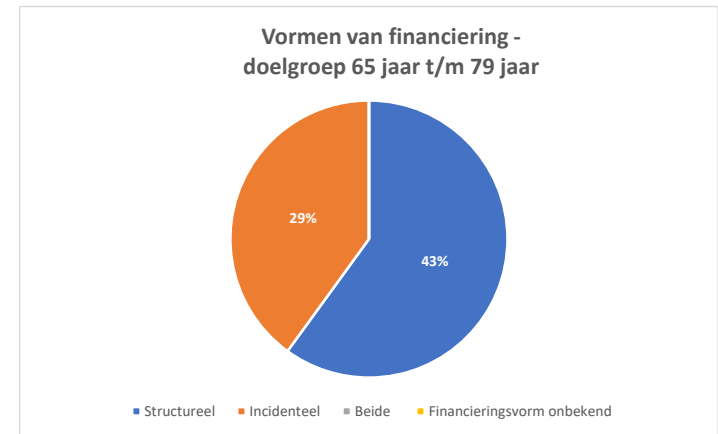

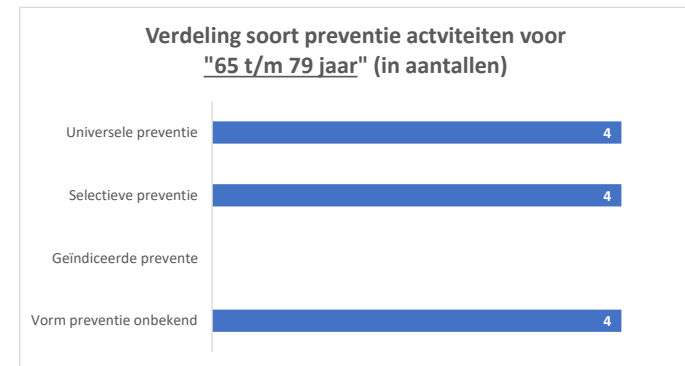
65 t/m79 jaar 1

Waarden	
Som van 65 t/m79 jaar	10
Som van universele preventie	4
Som van selectieve preventie	4
Som van geïndiceerde preventie	4
Som van vorm onbekend	4
Som van structureel	6
Som van incidenteel	4
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	
Som van Doelstelling 1	5
Som van Doelstelling 2	7
Som van Doelstelling 3	3
Som van Doelstelling 4	4
Som van gemeente	2

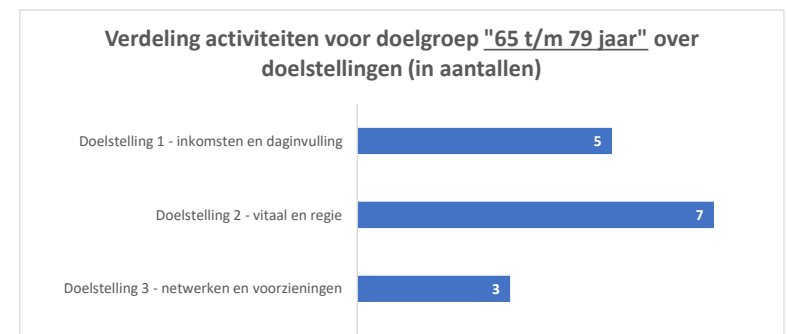
Structureel	43%
Incidenteel	29%
Beide	0%
Financieringsvorm onbekend	0%

Universele preventie	4
Selectieve preventie	4
Geïndiceerde preventie	0
Vorm preventie onbekend	4

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling	5
Doelstelling 2 - vitaal en regie	7
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen	3
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving	4

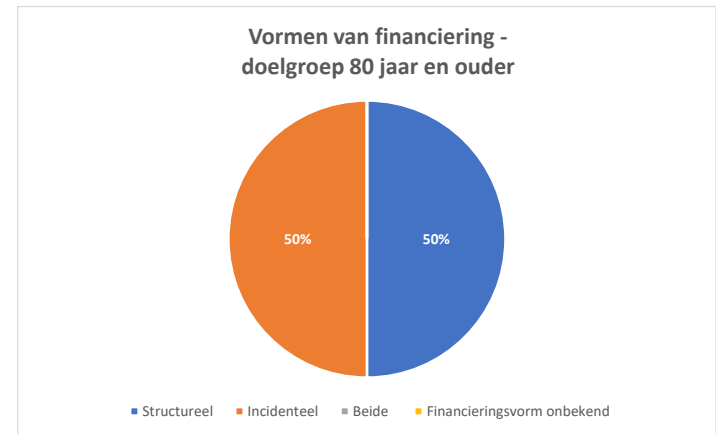

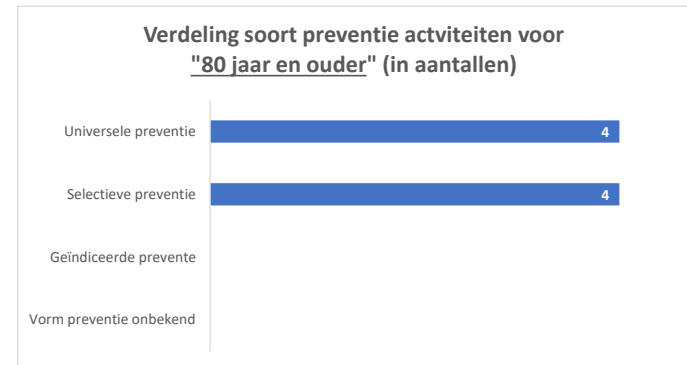
80 jaar en ouder 1

Waarden	
Som van 80 jaar en ouder	6
Som van universele preventie	4
Som van selectieve preventie	4
Som van geïndiceerde preventie	
Som van vorm onbekend	
Som van structureel	3
Som van incidenteel	3
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	
Som van Doelstelling 1	1
Som van Doelstelling 2	5
Som van Doelstelling 3	3
Som van Doelstelling 4	4
Som van gemeente	2

Structureel 50%
 Incidenteel 50%
 Beide 0%
 Financieringsvorm onbekend 0%

Universele preventie 4
 Selectieve preventie 4
 Geïndiceerde preventie 0
 Vorm preventie onbekend 0

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling 1
 Doelstelling 2 - vitaal en regie 5
 Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen 3
 Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving 4

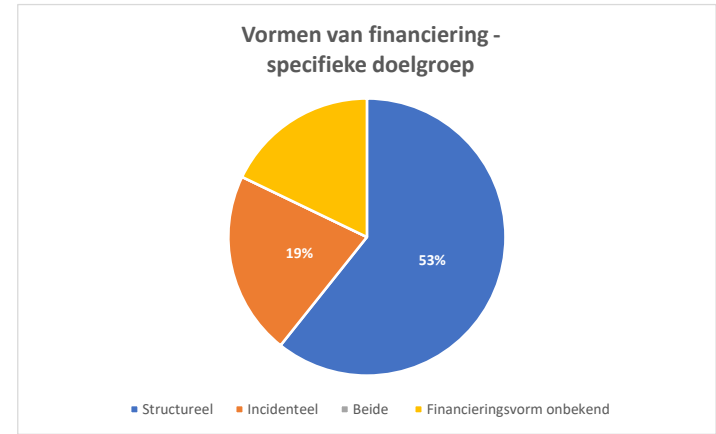

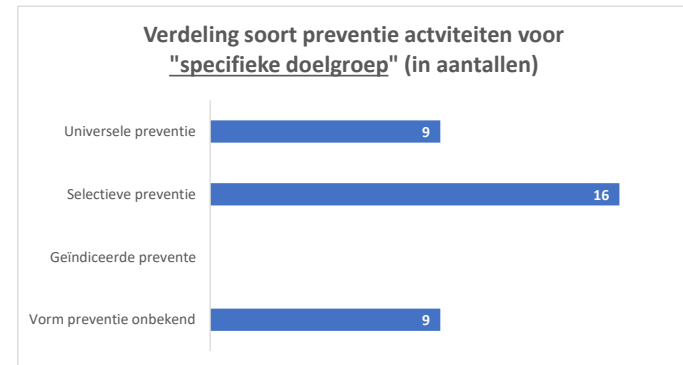
Specifiek 1

Waarden	
Som van Specifiek	28
Som van universele preventie	9
Som van selectieve preventie	16
Som van geïndiceerde preventie	9
Som van vorm onbekend	9
Som van structureel	17
Som van incidenteel	6
Som van beide	
Som van financieringsvorm onbekend	5
Som van Doelstelling 1	11
Som van Doelstelling 2	16
Som van Doelstelling 3	10
Som van Doelstelling 4	8
Som van gemeente	14

Structureel 53%
Incidenteel 19%
Beide 0%
Financieringsvorm onbekend 16%

Universele preventie 9
Selectieve preventie 16
Geïndiceerde preventie 0
Vorm preventie onbekend 9

Doelstelling 1 - inkomsten en daginvulling 11
Doelstelling 2 - vitaal en regie 16
Doelstelling 3 - netwerken en voorzieningen 10
Doelstelling 4 - toegankelijke en veilige omgeving 8

Aan het College van B&W
van de gemeente Deventer
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Onderwerp: Advies preventieplan sociaal domein

Behandeld door: mw. C. Koster, dhr. H. Slats, dhr. Th. Oorthuis en mw. P. van Essen

Deventer, 8 februari 2023

Geacht College,

Op 23 december 2022 werd ons een preadvies gevraagd m.b.t. het preventieplan sociaal domein. De leden van de ASDD zijn middels een werkgroep door mw. Tiemens op proactieve wijze betrokken bij de conceptuele fase van dit plan, waarvoor dank. De volgende punten willen we onder uw aandacht brengen.

Toevoegen aan de doelstellingen:

doelstelling 2:

In wijken en buurten werken we aan maatwerk door (buurt)voorzieningen, professionals en activiteiten te laten aansluiten bij specifieke behoeften van inwoners. Belangrijk om hier, op een laagdrempelige manier, zoveel mogelijk inwoners bij te betrekken.

doelstelling 4:

In 2026 zijn de gemeentelijke regelingen vereenvoudigd. De samenleving is steeds complexer en steeds meer mensen kunnen dat niet meer volgen en raken verward in dit doolhof. Dat speelt op landelijk niveau, maar ook bij de gemeente. Hoe gaan we hiermee aan de slag?

- We vragen een groep inwoners naar hun ervaringen met complexe regelgeving. Datzelfde doen we bij professionals in de uitvoeringsorganisatie (zoals gemeentelijke sociale dienst, voor elkaar teams, team toegang jeugd, sociale advocatuur).
- Op grond van deze knelpunten maakt een werkgroep van gemeentelijke juristen een harmonisatievoorstel.
- Dit voorstel wordt besproken in een burgerpanel, waar in ieder geval een aantal mensen zitten die laaggeletterd zijn.

In het preventieplan wordt een werkgroep van beleidsadviseurs voorgesteld. Die krijgen een belangrijke rol. Vandaar dat ons verstandig lijkt om die werkgroep wat breder op te zetten.

- met ook professionals uit het sociale domein en zeker ook burgers
- dat deze werkgroep een soort visie heeft (en niet alleen focust, stroomlijnt)

De versterkende preventielijnen nummers 4 en 5 kunnen meer uitgewerkt.

- Kunnen we een samenwerking aangaan met een hogeschool of universiteit
- Organiseren we werkconferenties om lokale preventie interventies te implementeren
- Komen deskundigen die bewezen effectief zijn ons superviseren bij de uitvoering
- Monitoring begint bij het aangeven van criteria waaraan je kunt zien of initiatieven succesvol zijn. We vragen ons af of er niet reeds elders criteria zijn ontwikkeld die bewezen effectief zijn.

Ten aanzien van de inventarisatie van preventieactiviteiten het volgende.

- Dat alle genoemde preventie activiteiten bewezen effectief zijn, is nergens onderbouwd en dus voorbarig.
- Ook de conclusie dat er geen beleidsmatige gaten vallen, onderschrijven wij niet. Op alle programma's zijn er wel activiteiten te vinden, maar daarmee is niet de vraag beantwoord of er voldoende activiteiten zijn op de gewenste doelen te halen. Bijvoorbeeld: zijn er genoeg activiteiten om de bestaanszekerheid te herstellen.
- De indeling in soorten preventie (universeel, selectief en geïndiceerd) is mooie theorie, maar in de praktijk niet altijd handig. Bijvoorbeeld: iemand die in de schulden zit zou dus onder de geïndiceerde preventie vallen, maar dat neemt niet weg dat op het terrein van sport en bewegen universele preventie mogelijk is. Ook dat valt onder de positie en taken van de gemeente, zeker omdat we een integrale aanpak nodig vinden.
- Het heeft er alle schijn van dat selectieve preventie geen onderdeel uit maakt van de Preventienota wat betreft het onderwerp Zorg/hulpverlening. Dit in tegenstelling tot het thema Gezondheidszorg waar het wel uitvoerig aan bod komt. Dit is ronduit onbegrijpelijk als het ook nog tot het gebied van de niet geïndiceerde/gecontracteerde zorg behoort, maar vrij toegankelijk is, zoals bv. het Algemeen Maatschappelijk Werk.
- Wij zijn van mening dat er vooral aandacht moet zijn voor het aanvullend aan elkaar zijn van de maatregelen. En doe een poging om dubbeling te voorkomen. De burger kan vaak door de bomen het bos niet meer zien en krijgt met teveel verschillende instanties en regelingen te maken die elkaar vertragen dan wel niet volledig complementair zijn zodat het effect niet optimaal is.

Met vriendelijke groet,

dhr. H. Bakhuizen,
voorzitter

dhr. Th. Oorthuis
secretaris

Adviesraad Sociaal Domein Deventer

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

yh.tiemens@deventer.nl
e-mail

DEV-BLD/ 2022-1064
kenmerk

uw referentie

7 maart 2023
datum

Y. Tiemens
contactpersoon

reactie nav (pre)-advies ASDD mbt Preventieplan Sociaal Domein
onderwerp

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein Deventer,

Op 23 december jl. heeft u ambtelijk het verzoek ontvangen tot het geven van een (pre)advies met betrekking tot het Preventieplan Sociaal Domein. Op 8 februari jl. hebben wij uw (pre)advies in goede orde ontvangen.

In uw advies heeft u een aantal punten van aandacht meegegeven.

Ten eerste wilt u graag opgenomen zien dat bij de uitwerking van het preventieplan (en name ten aanzien van doelstelling 2) zoveel mogelijk inwoners op een laagdrempelige manier worden betrokken, zodat aangesloten wordt bij de behoeften van deze inwoners daar waar het gaat om het bieden van maatwerken en bijbehorende activiteiten. Hier zijn wij het van harte mee eens en zullen deze zinsnede opnemen in het preventieplan (zie bijlage).

Als tweede aandachtspunt geeft u mee dat wij de gemeentelijke regelingen meer moeten vereenvoudigen. U geeft aan dat veel inwoners moeite hebben om hun weg te vinden in het doolhof van regelingen en dat de inhoud van deze regelingen soms moeilijk te begrijpen is. Wij zijn ons ervan bewust dat gemeentelijke regelingen soms lastig te vinden en te begrijpen zijn. Daarom zullen wij dit onderwerp als een belangrijk uitgangspunt naast de doelstellingen uit het preventieplan opnemen. De suggesties die u hierbij meegeeft (inzet burgerpanel, harmonisering van regelingen etc) zullen wij bij een verdere uitwerking van dit uitgangspunt meenemen. Verder zal aansluiting gezocht worden bij de gemeentelijke werkgroep 'Werken aan Uitvoering', waarbij o.a. nav de landelijke problemen rondom de Toeslagenaffaire gekeken wordt hoe wij gemeentelijke processen rondom aanvragen/meldingen/informatievoorziening kunnen verbeteren.

DEV-BLD/ 2022-1064
kenmerk

Ook geeft u het advies mee om de interne werkgroep uit te breiden met professionals en inwoners en binnen de werkgroep te werken vanuit een visie. Wij vinden het een goed idee om minimaal 1 keer per jaar een bijeenkomst te organiseren waarbij we – zoals u voorstelt – een aantal externe partners (zoals professionals, overige deskundigen en studenten/lectoren van Saxion) en inwoners betrekken bij onderwerpen die spelen op het gebied van preventie in het sociaal domein. De gemeentelijke werkgroep zal gaan werken vanuit de doelstellingen die geformuleerd zijn binnen het preventieplan. De taken van de werkgroep zullen naast stroomlijnen en focus aanbrengen vooral gericht zijn op het inhoudelijke gesprek of wij als gemeente de juiste dingen subsidiëren en of we de dingen goed doen en waar het voor de inwoners meer/beter kan.

Aan de preventielijnen 4 en 5 (bewezen effectieve interventies en monitoring) zullen wij de punten toevoegen die u meegeeft in uw advies (zie bijlage).

Tot slot heeft u een aantal opmerkingen meegegeven naar aanleiding van de geïnventariseerde preventie-activiteiten. De indeling die u in het excelbestand heeft aangetroffen om de preventie-activiteiten uit te splitsen naar universele, selectieve en geïndiceerde preventie is door voortschrijdend inzicht al losgelaten binnen het preventieplan. Deze vormen van preventie komen voort vanuit het thema gezondheid en het sociale domein is breder dan alleen dat thema. Tot slot willen wij aangeven dat de interventies (bewezen effectief of niet) vooral bijdragen aan het feit dat inwoners geactiveerd worden en kunnen meedoen in onze samenleving.

Wij zijn het volledig eens met uw oproep in de laatste alinea dat preventie-activiteiten vooral aanvullend aan elkaar moeten zijn en dubbelingen moeten worden voorkomen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König